

Manual Peer Review Europea

Imprint

Peer Review Extended

**Implementing the CQAF through Peer Review – Mutual Review and Assessment of VET Providers
and Extension of the European Peer Review Network**

**Leonardo da Vinci Project
(EAC/32/06/13)**

öibf- Österreichisches Institut
für Berufsbildungsforschung
Austrian Institut for Research
on Vocational Training

Biberstr. 5
1010 Vienna
Austria

T: +43-1-310 33 34-0
F: +43-1-319 77 72
E: oeibf@oeibf.at

www.oeibf.at

Manual Peer Review Europea

Maria Gutknecht-Gmeiner (ed.)

Development Team:

Maria Gutknecht-Gmeiner
Lorenz Lassnigg
Eduard Stöger
Willem de Ridder
Peter Strahm
Elisabeth Strahm
Leena Koski
Bill Stalker
Rick Hollstein
Giorgio Allulli
Ole Bech Kristensen

Vienna, June 2007

Peer Review as an Instrument for Quality Assurance and Improvement in initial VET Leonardo da Vinci Project AT/04/C/F/TH-82000

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Prefaci

En la dècada passada, l'assegurament de la qualitat i la millora de la qualitat s'han fet cada cop més importants per a les institucions que imparteixen educació i formació professional, i per a les autoritats docents a tot Europa. Diferents procediments han estat introduïts per a avaluar la qualitat a nivell d'institucions/impartidors VET. Inclouen programes de gestió de la qualitat adaptats del sector de les empreses (com ISO, EFQM, BSC, etc.), inspeccions i auditories per agències del govern, i autoavaluació.

Un instrument particularment prometedor d'assegurament i desenvolupament de la qualitat és la Peer Review, l'avaluació externa d'institucions/impartidors VET per Peers. La Peer Review està estesa en la educació superior, però l'ús de Peer Review ha estat fins ara marginal en l'educació i formació professional. La Peer Review es pot basar en activitats de qualitat ja en vigor en una institució/impartidor VET, és rendible i afavoreix la xarxa i l'intercanvi entre impartidors VET.

El Manual Peer Review Europea descriu un procediment estàndard europeu per a dur a terme Peer Reviews en educació i formació professional inicial. Va ser desenvolupat en el curs del Projecte Leonardo da Vinci "Peer Review in initial VET" per un equip d'experts de vuit institucions en set països europeus. El 2006, es van executar 15 Peer Reviews pilots transnacionals en vuit països europeus. Les recomanacions basades en les experiències de la fase pilot s'han tingut en compte en la revisió del procediment de Peer Review europea. El Manual Peer Review europea presenta doncs un procediment que ha passat la prova de la implementació pràctica i que capitalitza les experiències recollides de les Peer Review pilot.

El procediment de la Peer Review europea implementa els principis del Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat i, al seu torn, també mira de contribuir al desenvolupament complementari del model CQAF. Adopta un plantejament i objectius formatius, orientats al desenvolupament, en donar suport a institucions/impartidors VET en els seus esforços per a oferir educació i formació d'alta qualitat. El focus rau en la promoció de la millora de la qualitat continuada en una atmosfera d'obertura i confiança mútua que contribueix a millorar la transparència i la comparabilitat a Europa. La bona pràctica és valorada i l'aprenentatge mutu fomentat en un procés dinàmic i motivador, del qual tant la institució VET revisada com els Peers se'n poden beneficiar.

El Manual Peer Review europea fou desenvolupat per a l'ús de professionals VET a tot Europa. El seu focus rau en el plantejament pràctic: ofereix directament directrius implementables per a impartidors VET que volen introduir Peer Reviews en els seus procediments de valoració i desenvolupament de la qualitat. El Manual és complementat per una pràctica caixa d'eines disponible en el lloc web del projecte www.peer-review-education.net, que proporciona formularis, llistes de comprovació, informació addicional i recomanacions en format electrònic. La caixa d'eines també està disponible en CD-ROM si es demana al coordinador del projecte.

Esperem que la Peer Review europea complirà les nostres expectatives i esdevindrà un instrument útil i atractiu per a institucions/impartidors VET de tot Europa. Atès que estem dedicats a la millora complementària del procediment de Peer Review europea, us agraïrem qualsevol aportació que vulgueu fer a aquest Manual.

Per l'equip del projecte "Peer Review in initial VET"

Maria Gutknecht-Gmeiner

Coordinador del projecte

Dirigiu els vostres comentaris a: m.gutknecht-gmeiner@oeibf.at

Índex

I	Introducció	1
I.1	Què és una Peer Review?	1
I.2	Per què una Peer Review? Avantatges i beneficis de la Peer Review com a instrument d'assegurament i desenvolupament de la qualitat	1
I.3	Quins són els objectius i principis del procediment de Peer Review europea?	1
I.4	La Peer Review europea i el Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat	3
I.5	La Peer Review europea i perspectiva de gènere	3
I.6	Qui pot usar el procediment de la Peer Review europea?	5
I.7	Paper dels grups d'interès en el procediment de Peer Review europea	5
I.8	Documentació de la Peer Review europea	5
II.	Procediment Peer Review europea – Visió general	6
II.1.	Coordinació i organització de la Peer Review europea	6
II.2.	Les quatre fases d'una Peer Review europea	7
II.3.	Temps necessari estimat per a la Peer Review europea	8
II.4.	Visió general: horari i responsabilitats en la Peer Review europea	9
III.	Procediment Peer Review europea – Preparació (Fase 1)	12
III.1.	Inici	12
III.2.	Seleccionar i convidar el Peer Team	14
III.3.	Autoavaluació i Autoinforme	15
III.4.	Preparació de la Peer Visit	16
IV.	Procediment Peer Review europea – Peer Visit (Fase 2)	20
IV.1.	Què va passar durant la Peer Visit?	20
IV.2.	Recollida de dades	20
IV.3.	Analitzar dades	21
IV.4.	Valoració i feedback	22
IV.5.	Satisfer estàndards de qualitat	23
IV.6.	Duració de la Peer Visit	24
IV.7.	Elements de la Peer Visit	24
V.	Procediment de la Peer Review europea – Informe Peer Review (Fase 3)	26
V.1.	Estructura de l'Informe Peer Review	26
V.2.	Principis per a la redacció de l'Informe Peer Review	27
V.3.	Des de la Peer Visit fins a l'Informe Peer Review final	27

VI.	Procediment de la Peer Review europea – Posada de Plans en Acció (Fase 4)	28
VI.1.	Com interpretar els resultats de la Peer Review	28
VI.2.	Com preparar procediments per al canvi	28
VI.3.	Com procedir - un plantejament sistemàtic per als procediments de canvi	28
VII.	Àrees de Qualitat	31
VII.1.	Qualitat de l'impartidor VET i la definició d'Àrees de Qualitat	31
VII.2.	Relació entre les Àrees de Qualitat Europea per a impartidors VET i marcs institucionals/nacionals	31
VII.3.	Les catorze Àrees de Qualitat europees per a institucions VET	32
VII.4.	Les Àrees de Qualitat i el Model d'Assegurament de la Qualitat del CQAF	33
VII.5.	Com estan especificades les Àrees de Qualitat	33
VIII.	Peers	35
VIII.1.	Qui és un Peer?	35
VIII.2.	Tasca bàsica de los Peers	35
VIII.3.	Composició del Peer Team	35
VIII.4.	Papers dins del Peer Team	36
VIII.5.	Competències i coneixements requerits als Peers	38
VIII.6.	Sol·licitar ser un Peer	38
VIII.7.	Preparació i formació de Peers	38
VIII.8.	Enllaç amb el Facilitador Peer Review	39
IX.	Bibliografia (recursos) i fonts	40
IX.1.	Bibliografia	40
IX.2.	Llocs web	41
IX.3.	Informes del projecte LdV "Peer Review in initial VET"	42
X.	Glossari	43
XI.	Llista de Col·laboradors del Projecte LdV "Peer Review in initial VET"	47

I. Introducció

I. 1 Què és una Peer Review?

Una Peer Review és una forma d'avaluació externa amb l'objectiu de donar suport a la institució educativa revisada en els seus esforços d'assegurament de la qualitat i desenvolupament de la qualitat.

Un grup extern d'experts, anomenats Peers, és convidat a valorar la qualitat de diferents camps de la institució, com la qualitat de l'educació i la impartició de formació de departaments individuals o de tota l'organització. Durant el procés d'avaluació, els Peers visiten la institució revisada.

Els Peers són externs però treballen en un entorn similar i tenen experiència professional específica i coneixements de l'objecte avaluat. Són independents i "persones d'igual nivell" que les persones l'actuació de les quals està sent revisada.

I. 2 Per què una Peer Review?

Avantatges i beneficis de la Peer Review com a instrument d'assegurament i desenvolupament de la qualitat

Els impartidors europeus de VET poden esperar beneficiar-se d'una Peer Review, com es proposa en aquest Manual,

- obtenint un feedback crític però comprensiu sobre la qualitat de la seva impartició VET procedent de col·legues del seu camp,
- sent informats a través d'una perspectiva externa,
- discernint la qualitat de la seva impartició,
- presentant els seus punts forts i destacant la bona pràctica,
- millorant la responsabilitat cap als grups d'interès,
- detectant punts cecs i punts febles,
- rebent assessorament i descobrint la bona pràctica dels Peers,
- comproment-se en un aprenentatge mutu amb els Peers,
- establint xarxes i cooperació amb altres impartidors VET, i
- obtenint un informe d'avaluació externa sobre la qualitat de la seva formació i educació a un cost comparativament econòmic.

I. 3 Quins són els objectius i principis del procediment de la Peer Review europea?

I.3.1 Objectius i principis generals

En correspondència amb els objectius del projecte descrits més amunt, els objectius generals del procediment de Peer Review europea són

- fomentar l'assegurament i desenvolupament de la qualitat,
- millorar la transparència i la comparabilitat de la qualitat en VET a Europa mitjançant una norma europea comuna, i
- donar suport a la igualtat d'oportunitats.

Els requisits i característiques importants específics del procediment són

- centrar-se en les persones implicades i en els seus interessos i necessitats,
- l'objectivitat i imparcialitat dels Peers,
- la transparència de tots els elements del procediment per a totes les persones implicades,
- les normes sobre la confidencialitat i sobre l'ús de resultats, a establir per avançat i a ser respectades per totes les persones implicades,

- evitar de conflictes d'interessos i de competició directa entre Peers (i la institució d'on procedeixen) i la institució revisada,
- el foment de l'obertura, integritat i sinceritat com a prerrequisit per a l'aprenentatge mutu,
- la conscienciació de les influències culturals tant en la impartició d'educació i formació professional com en l'avaluació, especialment en Peer Reviews transnacionals,
- el foment d'una actitud crítica i qüestionadora tant en els Peers com en la institució revisada, i
- el disseny i implementació de la Peer Review no com un procediment tècnic i burocràtic, sinó com un procés dinàmic i motivador, del qual tant la institució revisada com els Peers se'n poden beneficiar.

I.3.2 La Peer Review europea com a procediment d'avaluació voluntari i formador

El procediment de Peer Review europea ha estat desenvolupat per al seu ús voluntari per impartidors/institucions VET. Té una funció formativa, orientada al desenvolupament i que posa especial èmfasi en el foment de la millora continuada de la qualitat.

La Peer Review europea ajuda l'impartidor/institució VET a determinar l'estatus quo en termes d'impartició d'alta qualitat, així com proporcionar suggeriments i recomanacions valuoses per a la millora. Així, els principals receptors del procediment Peer Review europea són els impartidors VET revisats en si. El focus principal del procediment descrit en aquest Manual és l'estimulació del desenvolupament continuat de la qualitat.

Gràfica 1: Millora continuada de la qualitat amb Peer Review

[Implementació de mesures per a millorar la qualitat

Avaluació/valoració interna

següent bucle de feedback

següent Peer Review

Pla de Qualitat basat en els resultats de la Peer Review

Status Quo de l'Assegurament i Desenvolupament de la Qualitat

Preparació (documents, organització)

Peer Review

Programa de formació

Peers]

El procediment de Peer Review europea correspon al Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat (CQAF) desenvolupat pel Grup de Treball Tècnic (TWG) sobre Qualitat en VET (Technical Working Group 'Quality in VET' 2003 i 2004) i adoptat pel Consell Europeu el 2004.

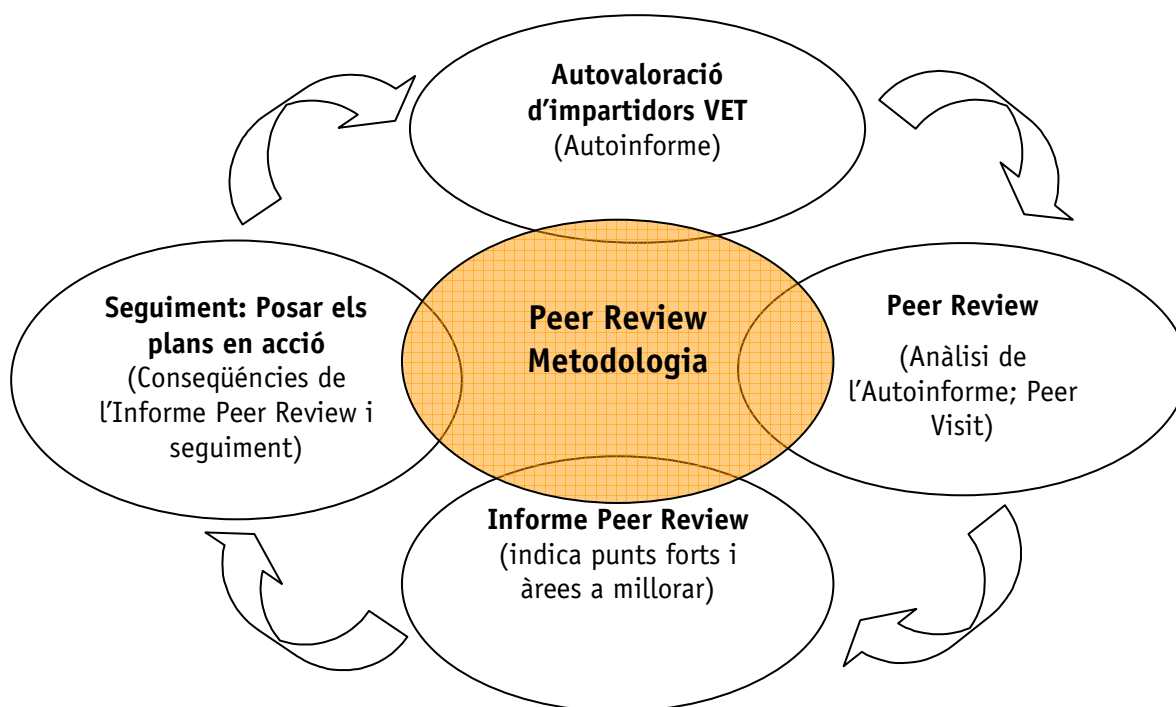
I. 4 La Peer Review europea i el Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat

El procediment de Peer Review descrit en aquest Manual correspon al Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat (CQAF) desenvolupat pel Grup de Treball Tècnic (TWG) sobre Qualitat en VET (Technical Working Group 'Quality in VET' 2003 i 2004) i adoptat pel Consell Europeu el 2004.

Dins del marc comú, la Peer Review pot ser implementada com una nova metodologia per a assegurar i millorar la qualitat. Pot usar-se per a una valoració interna ampliada, així com per al control extern de la qualitat de la impartició VET. Addicionalment, els criteris i indicadors de qualitat han estat proposats per a Àrees de Qualitat rellevants.

Està adherit al Model d'Assegurament de la Qualitat formulat pel TWG dins de la metodologia Peer Review. Els seus elements comprenen el cercle de gestió de la qualitat freqüent en esquemes de gestió de qualitat actualitzats. La Peer Review europea com a procediment sistemàtic es pot descriure de la manera següent:

Gràfica 2: El Model d'Assegurament de la Qualitat del CQAF i Peer Review

I. 5 La Peer Review europea i perspectiva de gènere

La perspectiva de gènere és un principi orientador del procediment de la Peer Review europea.

El procés Peer Review hauria de contribuir a l'eliminació de desigualtats existents i fomentar la igualtat entre dones i homes en les proporcions de participació, en la distribució de recursos, beneficis, tasques i responsabilitats en l'educació i formació professional, i també en la vida privada i pública (en compliment dels Articles 2 i 3 del Tractat d'Amsterdam de 1999). Una anàlisi del valor i atenció concedits a les necessitats, rols, comportament i interessos "típics" d'homes i dones hauria de servir de punt de partida per a la investigació de com els estereotips de gènere i les desigualtats de gènere són construïdes i reforçades socialment a través d'estructures i pràctiques formals i informals. Totes les mesures i activitats han de ser escrutades respecte al seu potencial per a millorar la reflexió crítica i el canvi. Així, l'autoreflexió sobre temes de gènere per qualsevol implicat en la Peer Review és un prerrequisit per a implementar la perspectiva de gènere a la Peer Review europea.

Els següents criteris de gènere i estàndards de qualitat han de ser observats en el procediment de la Peer Review europea:

- La perspectiva de gènere hauria d'integrar-se en totes les fases i nivells dins dels procediments de la Peer Review.
- El llenguatge sensible vers el gènere ha de ser usat en tots els informes i durant les Peer Reviews.
- Les dades recollides són desagregades per sexe per a representar dones i homes (estudiants dones i homes; plantilla femenina i masculina).
- A l'Autoinforme i en el procés de la Peer Review hauria d'emprendre's una anàlisi de gènere de les Àrees de Qualitat.
- Un Peer amb experiència en gènere (com a competència addicional) hauria d'incloure's a l'equip de Peer Review. La composició de l'equip hauria de reflectir una representació apropiada de dones i homes. Les necessitats de formació en relació amb el gènere i la perspectiva de gènere han de ser identificades i complides abans de la Peer Review.
- Durant la Peer Review, el gènere ha de ser considerat en la composició dels grups d'entrevistats, en la preparació i execució de les entrevistes i observacions (formulació de preguntes sensibles vers el gènere i criteris per a entrevistes/observacions, llenguatge i comportament sensible vers el gènere durant les entrevistes i observacions) i en l'anàlisi (evitar estereotips de gènere en la valoració, etc.).
- Si s'escruten els pressupostos, hauria de dur-se a terme una anàlisi de gènere del pressupost de l'escola i el pressupost per a educació.

Abans que s'emprenqui una Peer Review, hauria de dur-se a terme una anàlisi de gènere sobre

- la institució VET – els drets, recursos, participació, valors i normes relacionats amb el gènere (dades quantitatives desagregades per sexe, així com la valoració qualitativa, si és possible),
- el panell de revisió - composició, necessitats de formació en relació amb el gènere i perspectiva de gènere,
- l'Autoinforme – anàlisi de gènere de les àrees cobertes, ús del llenguatge.

Si les mesures estan planejades per a contrarestar desigualtats de gènere, aleshores hauria de dur-se a terme una valoració d'impacte de gènere. Valoració d'impacte de gènere significa usar criteris rellevants de gènere per a comparar i valorar la situació i la tendència actual amb el desenvolupament esperat resultant de la introducció de la política proposada. Hauria d'efectuar-se una valoració d'impacte de gènere en una fase primerenca una cop s'ha establert que el procés de revisió té implicacions per a les relacions de gènere. Els criteris per a valorar l'impacte de gènere són les diferències entre dones i homes pel que fa a la participació, recursos, normes i valors, i drets.

La perspectiva de gènere pot també ser elegida com a Àrea de Qualitat per a la Peer Review europea.

➡ A la Caixa d'Eines trobarà una **llista de comprovació de perspectiva de gènere per a indicadors polítics**.

Eines

I. 6 Qui pot usar el procediment de la Peer Review europea?

El grup objectiu principal per al procediment de Peer Review europea són impartidores de VET inicial a Europa amb experiència en assegurament i desenvolupament de la qualitat. L'experiència mínima recomanada com a prerequisit bàsic per a efectuar una Peer Review és que un impartidor VET hagi prèviament efectuat un procés d'autoavaluació al menys un cop.

Què es vol dir amb els termes "institucions i/o impartidors d'educació i formació professional inicial (VET)"?

En el Manual de la Peer Review, els termes "institució VET" i "impartidor VET" s'usen com a sinònims. Inclouen les institucions responsables del desenvolupament i assegurament de la qualitat principalment a nivell de l'escola/institut, però també a nivell de la institució que el manté, si és on el desenvolupament i assegurament de la qualitat té lloc o és coordinat.

I. 7 Paper dels grups d'interès en el procediment de Peer Review europea

Es recomana encaridament la implicació de diversos grups d'interès rellevants en tot el procés de revisió. Les parts interessades en VET són totes les persones que treballen i aprenen dins d'un impartidor VET: professors, estudiants, plantilla administrativa; col·laboradors de cooperació de l'impartidor VET; pares; graduats; escoles els graduats de les quals són admesos en VET inicial, així com institucions d'educació complementària; col·locadors potencials i el mercat de treball; autoritats docents i actors socials, i la societat en general.

Cal assenyalar que hauria de prestar-se particular consideració a les empreses com a col·laboradores de cooperació en VET (programa d'aprenents, pràctiques, etc.) i col·locadors futurs.

Els grups d'interès poden entrevistar col·laboradors tant durant l'autoavaluació com durant la Peer Review. També poden fer de Peers si la seva experiència i coneixements especials contribueixen al procés. Addicionalment, pot haver-hi grups d'interès interessats també en els resultats de la Peer Review (és a dir, l'Informe Peer Review).

I. 8 Documentació de la Peer Review europea

I.8.1 Carpeta de la Peer Review europea

Tots els documents rellevants de la Peer Review europea haurien de ser recollits per l'impartidor VET en una Carpeta de Peer Review europea. La Carpeta de Peer Review europea conté el Full d'Informació Inicial, l'Autoinforme, l'Informe Peer Review, i altres documents importants recollits durant el procés de Peer Review. En el Projecte Leonardo "Peer Review in initial VET", la cartera era completada per un certificat.

I.8.2 Certificat de Peer Review europea

El coordinador del projecte Leonardo da Vinci "Peer Review in initial VET," en cooperació amb el grup director del projecte, ha emès un Certificat de Peer Review europea per als impartidors VET que hagin efectuat amb èxit una Peer Review de conformitat amb els requisits establerts en aquest Manual.

II. Procediment de la Peer Review europea – Visió general

II. 1 Coordinació i organització de la Peer Review europea

Les Peer Reviews poden ser organitzades de formes diferents, segons 1) les xarxes disponibles, 2) els recursos (personals i financers), i 3) les necessitats i requisits dels impartidors VET.

Una **Peer Review simple** pot ser efectuada per un impartidor de VET que vulgui obtenir alguna resposta externa dels Peers i tingui intenció d'entrar en xarxa amb altres impartidors VET de forma ad hoc i espontània fent ús dels contactes existents. No cal que hi hagi més cooperació entre l'impartidor VET revisat i els impartidors VET d'on procedeixen els Peers.

També són possibles Peer Reviews mútues entre dos impartidors VET, cosa que requereix una cooperació més potent i estable.

En la major part de casos, les **Peer Reviews** s'efectuen **en una xarxa** de tres o més col·laboradors. Les xarxes, o ja existeixen, o s'estableixen per a l'ocasió de dur a terme les Peer Reviews. Això normalment amplia la cooperació des d'una activitat aïllada a una xarxa més àmplia: poden introduir-s'hi activitats preparatòries comunes com selecció de Peers, formació, aparellar Peers amb impartidors VET, etc., així com esquemes d'informe i control comuns. Una xarxa Peer Review acordarà també les directrius i indicadors comuns. Tot això implica una xarxa més estable i necessita estructures adequades i recursos suficients. El valor afegit del plantejament en xarxa pot ser

- sinergies referents a la direcció de la Peer Review entre els impartidors VET a la xarxa,
- una ampliació del nombre i antecedents institucionals de possibles Peers,
- un reconeixement extern més ampli de la Peer Review (que serà completament acceptada, al menys dins de la xarxa)
- una major possibilitat de conseqüències en termes d'activitats complementàries de cooperació més enllà de la Peer Review.

Si les Peer Reviews han de dur-se a terme en una xarxa més àmplia, es necessitarà un **organisme coordinador** per a assegurar Peer Reviews d'alta qualitat i una coordinació efectiva dels membres de la xarxa. Aquesta funció també pot ser assumida per un dels impartidors VET de la xarxa. Les tasques d'aquest organisme coordinador comprenen, per exemple, gestionar la xarxa, coordinar el desenvolupament de procediments comuns (directrius i indicadors), donar suport i assessorament als impartidors VET individuals, seleccionar i formar Peers, i coordinar i controlar les Peer Reviews.

- És per això que les tasques i responsabilitats d'un organisme coordinador són també descrites en el procediment de la Peer Review europea.

➔ **Peer Review europea en la pràctica: coordinació de Peer Reviews a la xarxa**

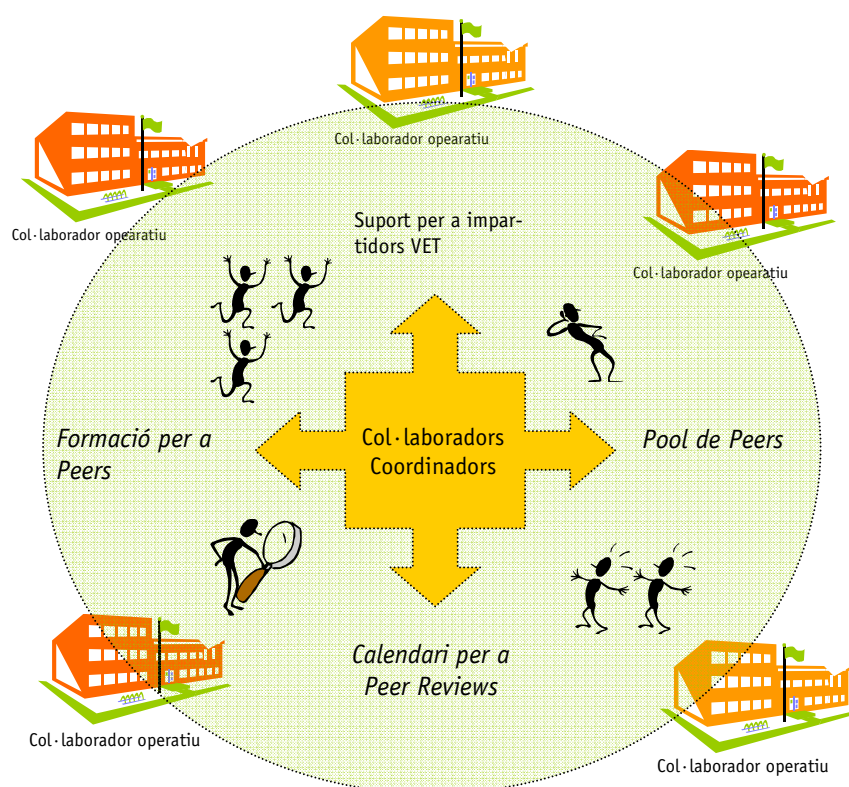
Les Peer Reviews pilot efectuades en el projecte LdV "Peer Review in initial VET" es basaren en una xarxa de 14 col·laboradors operatius. El procés fou coordinat i controlat per quatre institucions que eren responsables de la fase pilot dins de l'estructura de gestió global del projecte:

- **öibf** (Institut Austríac per a la Recerca sobre Formació Professional) i **FNBE** (Consell d'Educació Nacional Finlandès) van ser responsables de la **coordinació i control de les Peer Reviews**;
- La **Universitat de Pécs** fou el col·laborador responsable de processar les **Sol·licituds de Peers** i establir una **base de dades de Peers** per al projecte;¹
- **L'Aberdeen College** impartí i administrà un curs de formació en línia per a Peers.

Adicionalment, en països amb més d'un col·laborador operatiu, **els col·laboradors coordinadors nacionals** en la xarxa ajudaren els col·laboradors operatius durant la fase pilot.

¹ Aquesta base de dades està actualment sent ampliada perquè **öibf** creï un **Registre Europeu de Peers**.

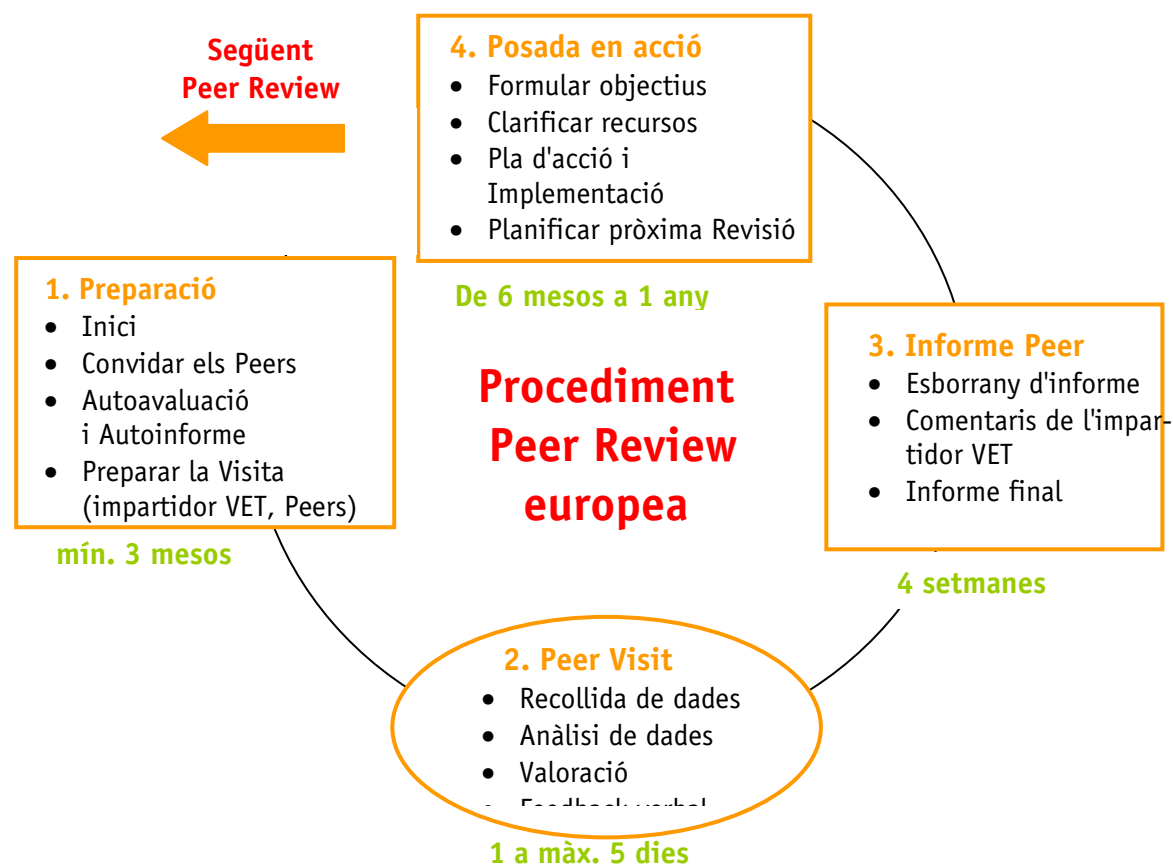
Gràfica 3: Peer Review en la xarxa de col·laboradors del projecte "Peer Review in initial VET"

II. 2 Les quatre fases d'una Peer Review europea

El procediment Peer Review comprèn **4 fases**.

- La Peer Review comença amb una **fase preparatòria**. En aquesta primera fase, la Peer Review és organitzada i l'impartidor VET redacta un Autoinforme. Els Peers han de ser contractats i formats. Es redacta un calendari per a la revisió i es fan les primeres disposicions per a la Peer Visit.
- En la segona fase té lloc la **Peer Visit**, que és l'activitat bàsica del procediment Peer Review: Els Peers van a visitar l'impartidor VET i duen a terme una avaluació. Aquesta avaluació inclou una visita guiada a les instal·lacions i entrevistes amb diferents grups d'interès. Els Peers donen un feedback verbal inicial al final de la Peer Visit.
- Després de la Peer Visit, els Peers redacten l'esborrany de l'informe. Aquest informe és comentat per l'impartidor VET i s'emet **l'Informe Peer Review** final.
- La quarta fase és crucial per a la millora de l'impartidor VET i el desenvolupament organitzatiu: els resultats i recomanacions de la Peer Review són transferits a accions **concretes per a la millora**, que són planejades i implementades.

Gràfica 4: Quatre fases d'una Peer Review europea

II. 3 Temps necessari estimat per a la Peer Review europea

II.3.1 Temps requerit per a la preparació

Cal molt de temps per a preparar i organitzar adequadament una Peer Review.

Si ja s'ha efectuat abans una autoavaluació, el procés de Peer Review ja es pot iniciar. Al menys **tres mesos**, tanmateix, haurien de reservar-se per a la **preparació i organització de la Revisió**. L'Autoinforme hauria d'estar disponible al menys un mes abans de la Peer Review perquè els Peers puguin preparar-se adequadament per a la Visita.

Si no s'ha dut a terme cap autoavaluació abans, hauria de programar-se un període mínim de sis mesos per a l'autoavaluació, que ha de precedir la Peer Review.

II.3.2 Temps necessari per a la Visita i Informe Peer

La Peer Visit durarà normalment de dos a tres dies; també pot durar fins a cinc dies, segons la grandària de la institució a revisar i l'abast de la Peer Review, és a dir, quantes Àrees de Qualitat s'investigaran. L'experiència obtinguda en la fase pilot del projecte Peer Review en VET inicial suggereix que haurien de programar-se Peer Visits de **dos a tres dies**, amb un altre mig dia de feina preparatòria en el Peer Team anterior a la visita: mentre que un dia es considerarà massa poc per a efectuar una avaluació exhaustiva i significativa (si els Peers necessiten viatjar, els fons (limitats) per al viatge haurien també de ser usats eficientment), les Peer Visits de més de tres dies podrien suposar una càrrega considerable per als Peers, igual que per a l'impartidor VET. Cal tenir en compte l'abast de la Peer Review, és a dir, que el nombre d'Àrees de Qualitat investigades ha d'estar en línia amb aquest quadre temporal (vegeu també Capítols 3 i 7).

II.3.3 Temps necessari per a la implementació de mesures de millora i procediments per al canvi
Dins de dos mesos a partir de la recepció de l'Informe Peer Review final, hauria de presentar-se un pla d'acció; al menys de **sis mesos a un any** hauria de programar-se per a mesures de seguiment a implementar i prendre efecte.

II. 4 Visió general: calendari i responsabilitats en la Peer Review europea

Taula 1: Tasques dels impartidors VET, Peers i organisme coordinador en el procediment de Peer Review europea, en ordre cronològic

• **Fase 1 - Preparació**

Impartidor/institucions VET:

Inici

- Es decideix dur a terme una Peer Review
- Es decideix sobre l'organització externa de Peer Review (Peer Review simple, xarxa Peer Review)
- Es decideix sobre l'organització interna de Peer Review (responsabilitats i tasques)
- Es decideix sobre les Àrees de Qualitat
- S'envia el Full d'Informació Inicial (incloent-hi una proposta per a un calendari aproximat) a l'organisme coordinador
- Opcional: S'organitza reunió de coordinació dels impartidors/institucions VET a la xarxa i l'organisme coordinador

Peers i Peer Team

- Buscar Peers adequats pel que fa a les Àrees de Qualitat escrutades.
- Convidar els Peers a fer la sol·licitud a l'organisme coordinador
- Se seleccionen Peers en consulta amb l'organisme coordinador
- Es conclouen contractes amb Peers

Autoavaluació i Autoinforme

- Es realitza l'Autoavaluació
- Es redacta l'Autoinforme
- Es presenta l'Autoinforme als Peers i a l'organisme coordinador
- Es posa a disposició dels Peers i de l'organisme coordinador altra documentació necessària

Preparació de la Peer Visit

- Es programa la Peer Visit: S'estableixen dates i es confecciona l'agenda de la Peer Review
- S'organitza la reunió preparatòria dels Peers
- Es prepara l'organització local de la Peer Visit (sales i equipament, entrevistats, àpats, visita guiada a les instal·lacions, etc.)
- Recomanat: S'organitza una reunió preliminar de Peers amb l'impartidor VET per a aclarir les assignacions de revisió i per a respondre preguntes dels Peers ("Sessió de Preguntes i Respostes").

Peers:

Peers i Peer Team

- Es presenta la sol·licitud per a ser Peer
- Se signa el contracte per a la Peer Review
- Es prepara la Peer Review i s'embrèn la Formació per a ser Peer

Autoavaluació i Autoinforme

- Es reben Autoinformes dels impartidors VET
- Es llegeix i s'analitza l'Autoinforme
- S'identifiquen àrees per a recerca i temes d'avaluació per a la Peer Review

Preparació de la Peer Visit

- S'ajuda en la programació de la Peer Visit, especialment en establir l'agenda de la Peer Review
- S'intercanvien opinions en el Peer Team sobre el context de l'Autoinforme, s'acorden els temes d'avaluació per a la Peer Review,
- Es preparen les preguntes per a les entrevistes i els criteris per a l'observació
- Es pren part en la reunió preparatòria de Peers per a la construcció de l'equip i per a preparar la Peer Visit.
- **Recomanat:** Es pren part a la reunió preliminar de Peers amb l'impartidor VET per a aclarir assignacions de revisió i per a rebre informació addicional, si cal ("Sessió de Preguntes i Respostes").

Organisme Coordinador:

Inici

- S'envia informació sobre el procediment Peer Review als impartidors/institucions VET
- Es recullen els Fulls d'Informació Inicial
- Es fa un pla inicial de la programació de la Peer Review (pla mestre) usant la informació dels Fulls d'Informació Inicial procedents dels impartidors VET
- Opcional: S'organitza una reunió de coordinació dels impartidors/institucions VET a la xarxa i l'organisme coordinador

Peers i Peer Team

- Es busquen Peers adequats – sol·licituds de demanda, procés i valoració
- S'aparellen els Peers amb els impartidors/institucions VET (pel que fa a les Àrees de Qualitat a escrutar)
- Se seleccionen Peers (en consulta amb l'impartidor/institució VET)
- Se supervisa i ajuda amb el contracte amb els Peers

Autoavaluació i Autoinforme

- Es reben Autoinformes dels impartidors VET
- S'envia l'Autoinforme als Peers (si no s'ha enviat directament)

Preparació de la Peer Visit

- Es programa la Peer Visit (en consulta amb l'impartidor VET i els Peers)
- S'organitza la preparació i formació per als Peers

• Fase 2 - Peer Visit

Impartidor/institució VET:

Es dona suport als Peers en les activitats següents:

- Posar a disposició equipaments i sales
- Facilitar entrevistes i observacions
- Facilitar una visita guiada a les instal·lacions
- Rebre feedback dels Peers
- Entaular la validació comunicativa

Peers:

- Recollir dades
- Visitar les instal·lacions
- Dirigir entrevistes i observacions
- Analitzar i debatre els descobriments en el Peer Team
- Dur a terme una valoració professional i arribar a conclusions comunes
- Donar feedback verbal a l'impartidor VET
- Entaular la validació comunicativa
- Dur a terme la metaavaluació en el Peer Team

Organisme Coordinador:

- Opcional: Implicació en les Peer Visits

• **Fase 3 – Informe Peer Review**

Impartidor/institució VET:

- Comentar l'esborrany de l'Informe Peer Review

Peers:

- Redactar l'Informe Peer Review i presentar-lo a l'impartidor/institució VET
- Rebre comentaris de l'impartidor/institució VET i finalitzar l'Informe Peer Review
- Final de la implicació Peer

Organisme Coordinador:

- Opcional: Rebre l'Informe Peer Review
- Opcional: Implicació en la redacció o finalització de l'Informe Peer Review

• **Fase 4 – Posar plans en acció**

Impartidor/institució VET:

- Decidir el seguiment dels descobriments de la Peer Review
- Pla de mesures de millora
- Implementació de mesures de millora
- Planejar i executar la següent Peer Review

Organisme Coordinador:

- Opcional: Implicació en el seguiment

III. Procediment de la Peer Review europea – Preparació (Fase 1)

III. 1 Inici

III.1.1 Decisió d'emprendre una Peer Review

Iniciar una Peer Review implica

- la decisió de dur a terme una Peer Review europea amb alt compromís per part de la direcció i altres grups d'interès,
- la decisió de si la Peer Review hauria de cobrir tota la institució o només parts d'aquesta,
- la decisió sobre els objectius i propòsits de la Peer Review,
- la distribució de tasques i responsabilitats incloent-hi la designació d'un Facilitador Peer Review i un equip de qualitat, i
- la decisió sobre temps i recursos assignats a la Peer Review.

L'eficàcia en termes de millora de qualitat depèn de la cooperació i participació de les persones implicades. Des del principi, ha d'assegurar-se un **alt compromís de l'alta direcció** (director, caps de departament, etc.), però també de la plantilla (docent i administrativa) i d'altres grups d'interès rellevants. Això també ha d'incloure dedicació explícita per a implementar procediments per al canvi, com un seguiment a l'Informe Peer Review en la Fase 4 del procediment Peer Review (Posar plans en acció).

La responsabilitat per a la coordinació de totes les activitats referents a la Peer Review haurien de ser assignades a un **Facilitador Peer Review**. Ell o ella, com a membre de la plantilla, serà l'enllaç entre l'impartidor/institució VET revisat i el Peer Team que revisa la institució. Ell o ella hauria de ser seleccionat acuradament a causa del paper crucial del Facilitador Peer Review.

III.1.2 Decisió sobre Àrees de Qualitat

El pas següent és decidir quines Àrees de Qualitat haurien de tractar-se en la Peer Review. La decisió sobre les Àrees de Qualitat hauria de prendre-la la direcció d'acord amb la plantilla i altres grups d'interès importants, si és possible. Els impartidors/institucions VET haurien d'elegir només Àrees de Qualitat sobre les que tinguin influència. Per a una visió general de les Àrees de Qualitat, consulteu el Capítol VII.

Els temes que poden considerar-se en l'elecció de les Àrees de Qualitat són:²

- Hi ha Àrees de Qualitat que són essencials degut a requisits i normes de qualitat nacional/regional/local, etc.?
- Hi ha Àrees de Qualitat que mostren exemples de millor pràctica i excel·lència?
- Hi ha Àrees de Qualitat que necessiten urgentment ser revisades, p. ex. perquè s'hi han detectat problemes?
- Hi ha Àrees de Qualitat que són particularment importants, p. ex. perquè s'hi han iniciat nous desenvolupaments?
- Hi ha Àrees de Qualitat en què s'hagi efectuat alguna innovació que requereixi una avaluació?
- Hi ha Àrees de Qualitat que siguin de particular interès per a grups d'interès importants?

El principi orientatiu mitjà per a la selecció d'Àrees de Qualitat és la seva **rellevància**.

Adicionalment, hauria de tenir-se'n en compte la **viabilitat**: com més àmplia la gamma d'Àrees de Qualitat a revisar, més temps i recursos seran necessaris per a la Revisió. Una política de "passos

² Adicionalment, es pot tenir en compte el tema d'obtenir un Certificat de Peer Review europea. Només serà rellevant tanmateix si existeixen les estructures adequades (és a dir, un organisme coordinador) per a supervisar i controlar les Peer Review europees i emetre Certificats als impartidors VET que hagin dut a terme una Peer Review amb èxit segons els requisits establerts en aquest Manual (vegeu també Capítol I.8,2).

petits" serà adequada especialment per a impartidors VET amb poca experiència prèvia en avaluacions (aquests poden també decidir provar el procediment només en parts de la seva institució). Per a una Peer Visit de dos dies, es recomana encaridament que no s'elegeixin més de dues Àrees de Qualitat, ja que només els Peers molt experimentats seran capaços de tractar més Àrees de Qualitat dins d'aquest quadre temporal. Cal tenir en compte que moltes Àrees de Qualitat conduiran a una avaluació bàsicament superficial, o forçaran els Peers a limitar el seu focus als temes seleccionats dins de les Àrees de Qualitat.

A més, pot tenir sentit incloure àrees que han estat prèviament sotmeses a avaluació interna per a reduir l'esforç d'autoavaluació.

Adicionalment, poden formular-se preguntes d'avaluació especials per als Peers: a més de les Àrees de Qualitat, els impartidors VET poden dar "missions" als Peers per a prestar especial atenció a temes i qüestions específics que són de particular importància per al impartidor VET. Això millorarà la utilitat dels resultats de la Peer Review.

III.1.3 Documentació i informació inicial

Les decisions bàsiques referents a la realització de la Peer Review haurien de ser documentades per l'impartidor VET per escrit. El "Full d'Informació Inicial Peer Review" serveix de documentació interna i d'informació externa per a l'organisme coordinador, els Peers, altres impartidors VET de la xarxa, etc. El formulari hauria de ser emplenat i enviat a l'organisme coordinador puntualment, és a dir, al menys tres mesos abans de la Peer Review.

El "Full d'Informació Inicial Peer Review" inclou documentació de 1) informació de contacte, 2) la situació de partida i la decisió d'emprendre la Peer Review (i per qui fou presa), 3) els objectius i propòsit de la Peer Review, 4) com s'organitzarà, 5) la distribució interna de tasques i responsabilitats, 6) una visió global del procediment i una programació de temps (quins passos es donaran, i quan), 7) les Àrees de Qualitat, 8) Més comentaris i 9) una llista de possibles Peers.

➡ El formulari **Full d'Informació Inicial Peer Review** es pot trobar a la Caixa d'Eines

III.1.4 Opcional: Reunió de coordinació

Si les Peer Reviews estan organitzades com a revisions recíproques o en una xarxa d'impartidors VET, una reunió entre los representants dels impartidors VET (i, si és aplicable, també l'organisme coordinador) millorarà tot el procés.³

Les activitats següents poden formar part de l'agenda:

- Presentar-se als altres, breus autoretrats dels impartidors VET;
- Expectatives dels impartidors VET, motivació de la direcció i els professors;
- Informació sobre, i debat del procediment Peer Review (propòsit, objectius, procés i activitats, recursos i temps de feina per a les persones implicades);
- Perfil de competència per als Peers, mode de selecció dels Peers;
- Compromís de la direcció i de la plantilla implicada;
- Si és aplicable: informació i/o decisió sobre la implicació de les autoritats;
- Si és aplicable: relaciones contractuales entre 1) els impartidors VET i/o 2) els impartidors VET i l'organisme coordinador;
- Més passos, programació del temps, preguntes.

³ En el Projecte Europeu "Peer Review in initial VET", la 3a reunió transnacional a Trento (Ene. 16-17, 2006) va servir per a aquest propòsit.

III.1.5 Recomanat: Contractes entre impartidors VET i organisme coordinador

Si les Peer Reviews es duen a terme a una escala més gran, és delicat reflectir els dubtes i responsabilitats de les diferents parts en un contracte mutu per escrit.⁴ Temes importants a cobrir per aquest contracte són:

- Objecte del contracte;
- Drets i deures, expectatives mútues, condicions de col·laboradors de xarxa (i organisme coordinador, si és aplicable);
- Objectius del procediment Peer Review;
- Distribució interna de tasques i responsabilitats;
- Costos;
- Protecció de dades;
- Implicació de l'autoritat docent (si és aplicable);
- Pla d'acció i responsabilitat per a la implementació del pla d'acció;
- Procediment, passos, programació de temps.

III. 2 Seleccionar i convidar el Peer Team

Un cop s'ha pres la decisió de realitzar la Peer Review i s'ha fet una selecció d'Àrees de Qualitat, l'impartidor VET i/o l'organisme coordinador passen a la contractació de Peers. Pot enviar-se a Peers potencials informació preliminar sobre el procediment Peer Review i les tasques dels Peers.

Els Peers poden procedir d'altres impartidors VET o d'institucions de grups d'interès. Els impartidors VET poden suggerir Peers adequats. Alternativament, els Peers poden també presentar sol·licituds pel seu compte. Si no hi ha un organisme coordinador o està implicat només marginalment, els impartidors VET poden també seleccionar i convidar els Peers ells mateixos. Es recomana usar un formulari de sol·licitud estàndard per a Peers.

Apart de les competències i experiència dels Peers, la disponibilitat és un factor important a l'hora d'establir Peer Teams. Així doncs, les àrees de coneixements dels Peers han d'ajustar-se a les Àrees de Qualitat a revisar, mentre que al mateix temps, les programacions de temps dels Peers i els impartidors VET han de ser compatibles. El Peer Coordinator hauria de seleccionar-se amb molt de compte: ell o ella serà la persona clau en el Peer Team, amb responsabilitat global per al procés Peer Review: comunicació i coordinació en el Peer Team; administració del temps; relacions amb l'impartidor VET, etc. Si un Expert en Avaluació ha de guiar el procés Peer Review, ell o ella també ha de ser contractat.

➡ Més informació sobre **Peers** i **Selecció de Peers** pot trobar-se al Capítol VIII.
A la Caixa d'Eines es pot trobar un **Formulari de Sol·licitud per a Peers**.

Eines

O l'impartidor VET o l'organisme coordinador haurien també d'informar els Peers dels seus deures i tasques per avançar i concloure un contracte. Los Peers haurien per tant de rebre el "Full d'Informació Inicial" així com un resum del que s'esperarà d'ells durant la Peer Review. Aquesta informació pot també ser adjuntada a una carta d'invitació formal que hauria de ser enviada tan aviat com la combinació de Peers i impartidors VET hagi estat duta a terme amb èxit i s'hagi fixat un programa de temps per a les Revisions.

➡ A la Caixa d'Eines pot trobar un **Formulari de Contracte Model per a Peers**.

Eines

⁴ En el Projecte Europeu "Peer Review in initial VET" els contractes de col·laboradors regulaven aquests temes.

En síntesi, la selecció i invitació de Peers implica

- demanar sol·licituds dels Peers usant un formulari de sol·licitud estàndard,
- seleccionar Peers segons els seus coneixements i aparellar-los amb impartidors VET,
- opcional: contractar un Expert en Avaluació per a guiar el procés Peer Review,
- designar un Peer Coordinator,
- establir un calendari per a les Peer Reviews,
- enviar informació als Peers sobre 1) el procediment Peer Review, 2) l'impartidor VET que hauran de revisar i 3) els seus deures i tasques,
- concloure un contracte amb els Peers i enviar una invitació oficial als Peers.

III. 3 Autoavaluació i Autoinforme

III.3.1 Recomanacions per a efectuar una autoavaluació

És un prerrequisit per a la Peer Review efectuar una anàlisi en profunditat dels punts forts i àrees a millorar. Per tant, ha de dur-se a terme una autoavaluació sistemàtica de totes les Àrees de Qualitat seleccionades per a la Peer Review abans que la Peer Review externa tingui lloc, i els resultats de l'autoavaluació han de ser documentats en un Autoinforme.

L'autoavaluació ha de ser una investigació a nivell de la institució (o a nivell de departaments, branques, etc. d'una institució) però pot ser precedida i recolzada per avaluacions individuals de la plantilla, especialment de la plantilla docent. Per a les avaluacions individuals, es pot introduir un procediment Peer Review entre professors individuals (cf. Gutknecht-Gmeiner, 2005: Part I: International Research and Analysis).

No es prescriu cap procediment específic d'autoavaluació per a la Peer Review europea. Al contrari, s'anima els impartidors VET a fer ús de valoracions i avaluacions ja dutes a terme per tal d'evitar la duplicació d'esforços. Així, si una autoavaluació ha estat efectuada dins d'un temps raonable (fins a dos anys) abans de la Peer Review, els resultats poden ser usats i només han de fer-se constar a l'Autoinforme. Per a àrees de criteris no cobertes encara, han de dur-se a terme avaluacions addicionals.

Si un impartidor VET du a terme una autoavaluació per primer cop, es recomana que recorri a orientació (i potser també a consulta). Existeixen moltes directrius i manuals adequats sobre com planejar i efectuar autoavaluacions. Per esmentar-ne només un exemple, que fou creat en cooperació europea, es pot recomanar l'"Europa Guide on Self-assessment for VET providers" desenvolupada pel Grup Tècnic de Treball sobre Qualitat en VET⁵.

III.3.2 Criteris de qualitat per a l'autoavaluació

L'autoavaluació pot executar-se de diferents formes. Els impartidors VET poden elegir un procediment adequat segons els seus interessos, necessitats i experiència. Es recomana, tanmateix, que s'empri un procediment clar i estructurat, que se centri en les Àrees de Qualitat rellevants i en qüestions d'avaluació. Apart d'un compromís clar per la direcció i la plantilla, les responsabilitats i tasques implicades en el procediment haurien de ser transparents.

⁵ Ravnmark, Lise-Lotte (2003): A European Guide on Self-assessment for VET providers, Technical Working Group on Quality in VET; disponible, per exemple, a <http://communities.trainingvillage.gr/quality> en anglès, alemany, francès i italià.

El procediment hauria de

- executar-se de forma transparent i justa,
- implicar tots els grups d'interès importants,
- emprar mètodes d'avaluació adequats, i
- fer que es comparteixin adequadament la informació i els resultats.

La viabilitat de l'autoavaluació en termes de temps i recursos ha d'assegurar-se d'entrada.

III.3.3 Perfil de l'autoavaluació: valorar punts forts i àrees a millorar

Durant l'autoavaluació, haurien d'identificar-se els punts forts i les àrees a millorar per a les Àrees de Qualitat revisades. A l'Autoinforme haurien també de debatre's i indicar-se les accions a emprendre per a la millora. Una anàlisi SWOT, per exemple, és un procediment ben conegut, senzill i breu per a obtenir un perfil de rendiment en les Àrees de Qualitat elegides. Els punts forts i àrees a millorar haurien de ser identificades a nivell dels criteris de les Àrees de Qualitat individuals (cf. Capítol VII).

III.3.4 Autoinforme

L'Autoinforme és el document central del procediment Peer Review: hauria de contenir tota la informació necessària per a preparar la Peer Review. Ha per tant d'abordar tots els temes a avaluar durant la Peer Review.

Mentre que els impartidors VET són lliures d'elegir mètodes i procediments per a l'autoavaluació, els Autoinformes han de ser estandarditzats i uniformes per a permetre la comparabilitat. La descripció dels resultats de l'autoavaluació ha de ser clara, concisa i significativa. Les evidències que reforcin les valoracions proporcionades en l'Autoinforme haurien de ser facilitades en un Annex.

➡ Hauria de seguir-se un **Formulari d'Autoinforme** que es pot trobar a

Eines

La primera part de l'informe és una actualització del Full d'Informació Inicial, que conté totes les dades rellevants sobre el procediment Peer Review. La segona part comprèn una descripció de l'impartidor VET i els programes d'estudis oferts, la declaració d'objectius, dades estadístiques i informació sobre temes organitzatius. La tercera part conté els resultats de l'autoavaluació de les Àrees de Qualitat elegides. Hauria de proporcionar una valoració dels punts forts i àrees a millorar, i també indicar preguntes d'avaluació especials per als Peers. Això últim ajudarà els Peers a fixar l'objectiu de la Peer Review per als temes de rellevància particular per a l'impartidor VET. Poden annexar-se documents addicionals en un Annex.

III. 4 Preparació de la Peer Visit

III.4.1 Tasques de l'impartidor VET

Un cop fixada la data per a la Peer Visit i contractats i convidats els Peers, el Facilitador Peer Review ha d'assegurar-se que els Peers reben l'Autoinforme i tota la documentació necessària no més tard d'un mes abans de la Visita.

III.4.1.1 Recomanat: Reunió entre l'impartidor VET i el Peer Team

Es recomana encaridament que s'organitzi una reunió entre l'impartidor VET i el Peer Team per a aclarir qüestions plantejades pels Peers i debatre l'agenda de la Peer Visit. Això pot comprendre una afinació de les preguntes d'avaluació per als Peers, prendre decisions sobre els mètodes d'avaluació i sobre els grups d'interès a entrevistar. Pot subministrar-se més informació als Peers si la sol·liciten. El resultat de la reunió és una agenda detallada de la Peer Visit.

III.4.1.2 Confecció d'una agenda per a la Peer Visit

El Facilitador Peer Review hauria de confeccionar una agenda detallada i realista per a la Peer Visit. Per a aquesta tasca, el Facilitador Peer Review hauria de ser ajudat per l'Expert en Avaluació i/o els Peers, atès que l'agenda reflectirà la classe de mètodes d'avaluació que s'usaran i quins grups d'interès es veuran implicats en la Peer Visit. Planejar l'agenda acuradament assegura l'èxit d'una Peer Visit.

➡ A la Caixa d'Eines es poden trobar exemples **d'agendes de Peer Visits**.

Eines

III.4.1.3 Organització local de la Peer Visit

L'organització local de la Peer Visit és efectuada pel Facilitador Peer Review, que és el responsable del fluid funcionament de la Visita.

L'organització local comporta

- seleccionar entrevistats,
- reservar sales i equipaments,
- fer un plànol de les instal·lacions de l'escola i posar-hi signes per a donar instruccions (opcional),
- convidar entrevistats,
- informar i convidar altres grups d'interès,
- disposar refrigeris i àpats, efectuar una visita guiada a les instal·lacions, etc.

Les sales han de ser adequades i tranquil·les. Hauria de reservar-se una sala per al Peer Team durant tot el dia per a sessions provisionals dels Peers. Hauria de reservar-se una sala espaiosa per a sessions informatives i per a la reunió final entre tota la institució VET i el Peer Team.

III.4.2 Tasques dels Peers

III.4.2.1 Preparació de la Revisió

Per a preparar la Revisió, els Peers han de

- llegir i analitzar el Full d'Informació Inicial i l'Autoinforme (i demanar informació addicional, si cal),
- assistir a una reunió prerevisió amb l'impartidor VET (recomanat),
- assistir a formació per a Peers,
- intercanviar opinions sobre el contingut de l'Autoinforme en el Peer Team i acordar temes d'avaluació per a la Peer Review,
- confeccionar una agenda per a la Peer Visit juntament amb el Facilitador Peer Review,
- assistir a una reunió prerevisió del Peer Team (el dia/tarda anterior a la Visita),
- preparar preguntes d'entrevista i criteris per a observació.

III.4.2.2 Programa de Formació per a Peers

Abans de la Peer Review, els Peers haurien d'emprendre un "Programa de Formació per a Peers" que els prepara per a la seva feina com avaluadors externs (cf. Capítol VIII.7).

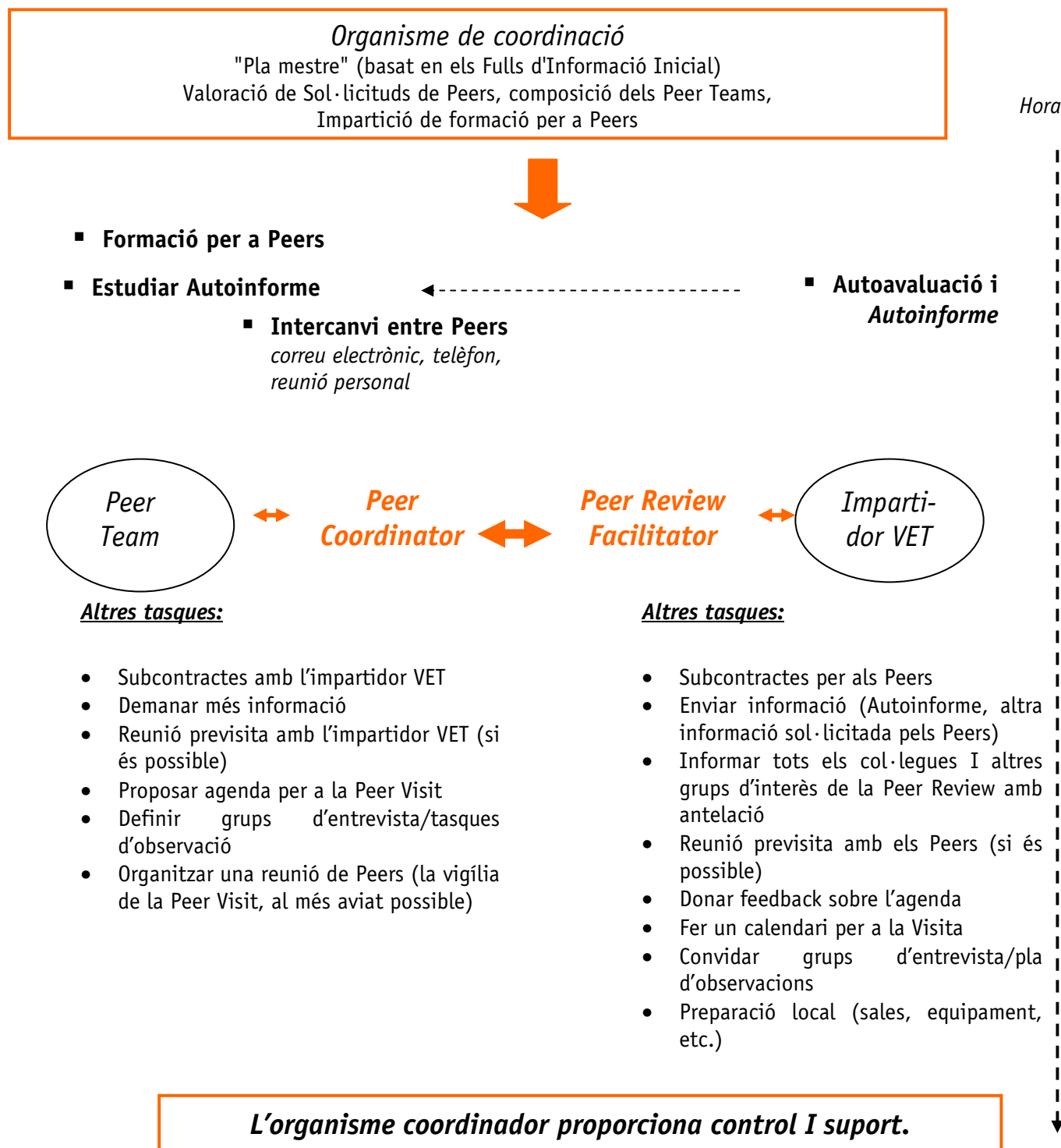
III.4.2.3 Reunió preparatòria dels Peers i reunió preparatòria amb l'impartidor VET

És vital que el Peer Team es reunixi abans de la Visita per a conèixer-se entre ells i preparar-la junts. Això millorarà la cohesió de l'equip i l'eficiència de la cooperació de l'equip durant la Revisió. Serà sensat per part dels Peers haver llegit i analitzat l'Autoinforme abans d'aquesta reunió, per tal que puguin intercanviar-se les primeres impressions i puguin debatre's qüestions i temes específics per a la Peer Visit. Si és possible, aquesta reunió hauria de celebrar-se la vigília del primer dia de la Peer Review. Addicionalment, els Peers també poden reunir-se amb representants de l'impartidor VET a revisar (cf. més amunt, Capítol III.4.1.1). Proporcionar una oportunitat per a una "Sessió de Preguntes i Respostes" amb l'impartidor VET, normalment representat pel Facilitador Peer Review, pot millorar molt el procés.

Per a una organització eficient de les activitats preparatòries, ambdues reunions poden programar-se per al mateix dia i, si és possible, estar vinculades a la Formació per als Peers. Idealment, tot el Peer Team assisteix a la part presencial del Programa de Formació junts. Després o durant la formació, els Peers es reuneixen amb el Facilitador Peer Review (i potser amb altres responsables de la plantilla de l'impartidor VET). Després del debat amb el o els representants de l'impartidor VET, els Peers celebren la seva reunió d'equip.

Taula: Responsabilitats i tasques en la preparació de les Peer Reviews

➡ **Les recomanacions per a la preparació de la Peer Visit** es poden trobar a la Caixa d'Eines.

IV. Procediment Peer Review europea – Peer Visit (Fase 2)

IV. 1 Què passa durant la Peer Visit?

Durant la Visita, els Peers efectuen una avaluació breu i condensada, que se centra en les Àrees de Qualitat elegides per l'impartidor VET. La base per a l'avaluació és una anàlisi de l'Autoinforme prèviament facilitada i altra documentació rellevant. Durant la Visita, els Peers comproven la precisió dels descobriments dels documents d'autoavaluació i efectuen la seva pròpia investigació. Tot això normalment comporta recollir dades addicionals.

Poden usar-se diferents mètodes d'avaluació. A banda de l'anàlisi de la documentació disponible (que pot ampliar-se per abastar més fonts escrites d'informació durant la Visita), els mètodes més comuns són entrevistes i debats (centrats) en grup, així com observacions. Les dades recollides han de ser analitzades i debatudes pels Peers. El feedback inicial es dona a l'impartidor VET al final de la Visita. Segons els objectius de la Peer Review, la Peer Visit pot també ser usada per a un intercanvi més extensiu entre Peers i representants de l'impartidor VET, incloent-hi elements de consulta de Peers.

IV. 2 Recollida de dades

Els mètodes més comuns usats per a recollir dades són:

IV.2.1 Entrevistes en grup i personals

Les entrevistes són el mètode més sovint usat en les Peer Reviews. L'objectiu és recollir tanta informació com sigui possible de grups d'interès diferents. Les entrevistes poden ser efectuades a individus o a grups de persones (normalment, de cinc a sis, fins a un màxim d'uns deu). Els grups seran equitativament homogenis la major part del temps (grups temàtics), però també són possibles grups amb diferents representants de grups d'interès.

A qui s'entrevistarà?

Normalment, haurien d'estar implicats representants de tots els grups d'interès. La rellevància dels grups d'interès depèn de l'Àrea o Àrees de Qualitat revisades. L'impartidor VET elegirà els tipus de grups d'interès a entrevistar i pot ser ajudat en la seva decisió pels Peers i l'Expert en Avaluació. Los grups d'entrevistats són normalment

- directors (director de la institució, caps de departament, etc.),
- plantilla (professors i plantilla no docent),
- estudiants,
- exalumnes, i
- altres grups d'interès, com representants d'empreses, pares, proveïdors, actors socials, altre institucions docents, autoritats docents, etc.

Per a grups d'interès importants, com estudiants i professors, poden organitzar-se dos grups d'entrevista independents per a recollir un feedback exhaustiu.

La invitació dels grups d'entrevista és responsabilitat de l'impartidor VET que, per salvaguardar la validesa del procés, ha d'assegurar-se que es faci dins de cada grup d'interès una elecció representativa de col·laboradors d'entrevista. Els Peers, tanmateix, haurien de proporcionar criteris clars per a la composició dels grups d'entrevista i controlar-ne el compliment. En compondre grups d'entrevista, ha de prestar-se particular atenció als aspectes socials, com jerarquies formals o informals, conflictes existents, interessos diversos, etc., que poden afectar adversament la llibertat d'expressió dels entrevistats.

➡ Els formularis per a **Actes d'Entrevista** i **Anàlisi d'Entrevista** per als Peers es poden trobar a la Caixa d'Eines.

IV.2.2 Visita guiada a les instal·lacions

En una visita guiada per les instal·lacions, tot el Peer Team o un Peer Tandem (seria ideal que el Peer Coordinator, que també redacta l'Informe Peer Review, hi fos) valora la infraestructura i l'equipament. A més, durant aquesta visita guiada a les instal·lacions es pot recollir informació informal.

IV.2.3 Les observacions dels Peers (en aules, laboratoris, tallers, pistes esportives, etc.)

Durant una Peer Visit poden també efectuar-se observacions. Les observacions a l'aula són més comunes, però les observacions poden també efectuar-se durant la formació pràctica, és a dir, en laboratoris, tallers, etc., i en altres situacions socials (pauses, etc.)

Si s'han d'efectuar observacions, han d'estar ben preparats. El o els objectius i el subjecte de l'observació han de ser definits amb antelació (juntament amb les persones a revisar, si és possible) i s'ha de dissenyar un procediment sistemàtic per a prendre notes. En la valoració, les avaluacions de les situacions individuals han de ser agregades de forma que les conclusions se centrin en l'impartidor VET com un tot, i no sobre professors individuals.⁶

Les observacions de les activitats d'ensenyament i aprenentatge específiques poden estar associades a la visita guiada a les instal·lacions, cosa que farà que aquesta ocupi més temps. A banda de la visita a l'aula individual, que normalment se centrarà en un tema determinat, totes les classes poden ser seguides al llarg d'un dia, o es poden visitar totes les classes en un temps curt.

IV.2.4 Altres mètodes

És possible un ampli repertori de mètodes per a poder alinear el procés per a l'objectiu i contingut de la revisió. Apart dels elements centrals més comuns d'una Peer Visit descrits més amunt, també es poden emprar altres mètodes, com qüestionaris i estudis (curts), recollida i anàlisi de documents rellevants, vigilància, fotografies, avaluació en vídeo o imatge, distribució de funcions, etc.

IV. 3 Analitzar dades

Els Peers poden fer abans de la Visita una anàlisi i valoració preliminar basada en l'Autoinforme. Durant la Visita, és recomanable revisar i debatre els descobriments a través de sessions individuals i activitats immediatament posteriors. Els Peers no haurien de llançar-se a treure conclusions, sinó sospesar acuradament les evidències trobades i mirar de reunir informació addicional si els descobriments no són concloents. Una validació comunicativa de descobriments, especialment amb estudiants, com a beneficiaris finals, o amb la direcció responsable, pot també ajudar a qüestionar els judicis primerencs i a obtenir una impressió més exhaustiva. Per a destil·lar, analitzar i debatre la informació recollida, ha de reservar-se prou temps per a l'intercanvi repetit en els Peer Tandems, així com per a l'anàlisi final dels descobriments en tot el Peer Team.

➔ Peer Review europea en la pràctica: reservar temps per a l'anàlisi

L'experiència dels Peers en la fase pilot del projecte "Peer Review in initial VET" indica que és crucial disposar de molt temps per a l'anàlisi: si l'agenda de la Peer Visit se centra principalment en recollir grans quantitats de dades, es deixa massa poc temps per a analitzar i donar sentit a aquestes dades. Els Peers se senten aclaparats, estressats i frustrats, i experimenten dificultats a l'hora d'arribar a una valoració final. Així, ha de trobar-se un equilibri entre el requisit de recollir dades exhaustives de diferents grups d'interès (cf. més avall, "Triangulació") i la necessitat d'una anàlisi i debat meticulosos dels descobriments.

⁶ Si es detecten problemes greus que es refereixin a un únic professor, el feedback hauria d'anar directament a ell (i potser també al director) però no ha de ser esmentat en l'Informe Peer Review.

IV. 4 Valoració i feedback

L'element central d'una Peer Review és la valoració, és a dir, l'opinió professional per part dels Peers. Cal reservar molt temps per a la tasca desafiant d'organitzar i destil·lar descobriments, jutjar-ne la fiabilitat i rellevància, debatre diferents perspectives i opinions en el Peer Team i arribar a conclusions comunes.

Abans de la sessió de feedback amb l'impartidor VET hauria de celebrar-se una reunió final dels Peers. En aquesta reunió, les dades recollides són revisades i combinades segons la seva rellevància i representativitat. Es poden seleccionar temes importants i visualitzar-los en paperògraf de forma que puguin ser presentats a l'impartidor VET en la sessió de feedback. Durant les reunions de debat dels Peers, haurien de tenir-se en compte les diferents perspectives dels membres individuals del Peer Team. Es recomana que els Peers arribin a conclusions consensuades; només haurien de donar-se declaracions d'opinions divergents si no es pot arribar a un acord. Totes les valoracions han de ser substantivades.

➡ A la Caixa d'Eines es pot trobar un **Formulari de Valoració d'Àrea de Qualitat**.

IV.4.1 Feedback verbal

Un element molt útil és la sessió de feedback al final de la Peer Review, en què els Peers comuniquen els seus descobriments (i potser també les seves recomanacions) a la institució revisada. Això també permet una validació comunicativa, és a dir, comentaris directes per part de la institució, incloent-hi l'aclariment de malentesos o conclusions irrellevants, i un intercanvi entre els Peers i la institució revisada.

El feedback pot ser bastant descriptiu, és a dir, descriure merament els descobriments de la Peer Visit, o pot implicar informar d'una valoració, identificar punts forts i àrees a millorar. Aquest últim serà normalment el cas en les Peer Reviews europees.⁷

Donar i rebre feedback és, naturalment, una tasca delicada. D'una banda, els Peers han de ser plenament conscients de la seva responsabilitat a l'hora de proporcionar un feedback útil i crític a l'impartidor VET de forma amistosa i professional. Quan les valoracions són presentades durant la sessió de feedback verbal al final de la Peer Visit, aquestes han d'estar preparades i formulades amb molta cura per no ofendre els representants de l'impartidor de VET i causar conflictes.

Els representants del impartidor VET, d'altra banda, no haurien ni de començar a defensar-se a si mateixos, ni a argüir el seu cas contra els descobriments, sinó acceptar que el feedback és una informació valuosa en la seva recerca de desenvolupament i creixement. Per tant, el focus d'aquest intercanvi verbal hauria de ser arribar a una comprensió completa del feedback.

Així, tant els Peers com l'impartidor VET han de col·laborar en la gestió constructiva del feedback. Hi ajudarà que la plantilla de l'impartidor VET revisat adopti una postura segura de si mateixa capaç també d'acceptar les crítiques. Els Peers han d'abstenir-se de qualsevol mena de declaracions excessives o declaracions que se centrin en persones específiques. Tots els implicats haurien d'usar una forma no ofensiva de llenguatge, i les descripcions haurien de ser com més clares millor, en lloc d'abstractes; els Peers haurien de concentrar-se en el comportament i no en característiques personals falses; haurien d'esmentar-se aspectes positius juntament amb els negatius, i els judicis i conclusions han de basar-se en fets i observacions.

➡ Una **Llista de Comprovació per als Peers sobre feedback reflexiu i feedback constructiu** es pot trobar a la Caixa d'Eines (vegeu Regles bàsiques per a Peers).

⁷ Es donarà un feedback descriptiu si 1) l'impartidor VET sol·licita explícitament aquesta classe de feedback o 2) si hi ha actituds culturals cap al feedback i/o si la falta d'experiència, o experiència negativa, de l'impartidor VET en el camp d'avaluació externa suggereix un procediment cautelós.

IV.4.2 Valoració final

Els Peers només haurien de fer la valoració final després de la sessió de feedback (incloent-hi la validació comunicativa) de forma que els comentaris i resposta de l'impartidor VET puguin ser tinguents en compte. Les valoracions i conclusions seran incloses a l'Informe Peer Review.

IV.4.3 Recomanacions

Les recomanacions són normalment part dels procediments d'avaluació. En una Peer Review europea, els Peers formularan àrees a millorar en l'Informe Peer Review com a indicació als impartidors VET que hauria d'emprendre's alguna acció en aquestes àrees.

Els Peers només haurien de donar recomanacions més enllà d'aquesta valoració indicativa si l'impartidor VET ho demana. Abans de la Peer Review hauria de quedar clar si l'impartidor VET no demana recomanacions als Peers – quan estigui definida l'assignació per als Peers – o al menys en el moment oportú abans de la sessió de feedback.

Si es desitgen recomanacions, aquestes poden ser presentades i discutides durant la Peer Visit en un intercanvi obert entre els Peers i els representants de l'impartidor VET. Aquest debat hauria de centrar-se en l'intercanvi i aprenentatge mutu de les bones pràctiques.

IV.4.4 Consulta dels Peers

Tal com s'ha fet constar abans, el feedback útil és l'agent central per a la millora de la qualitat i l'aprenentatge mutu en el procés Peer Review. El feedback pot ser una comunicació unidireccional, però pot també desenvolupar-se en forma de diàleg entre els Peers i la institució revisada. En un debat de punts forts i àrees a millorar, els Peers també poden suggerir consells sobre certs temes. Això ha de fer-se amb cura, tot i que els Peers haurien de centrar-se clarament sobre la situació en qüestió i no intentar "convertir" l'impartidor VET revisat per tal que adopti solucions que a les seves institucions hagin tingut èxit. Altre cop, els Peers haurien d'assumir només el paper addicional de consultors si l'impartidor VET els ho sol·licita expressament.

IV.4.5 Què passa si els Peers fan descobriments importants que no els van ser demanats?

Tot i que la Peer Review hauria de centrar-se principalment en les Àrees de Qualitat elegides, pot passar que els Peers facin descobriments importants referents a temes no coberts per les Àrees de Qualitat (elegides). En aquest cas, els Peers i l'impartidor VET haurien de decidir conjuntament com tractar aquests resultats. Tot i que haurien de limitar-se les digressions sobre els temes acordats, el feedback essencial no hauria de ser automàticament suprimida per no ajustar-se a l'àmbit prèviament acordat. Els descobriments addicionals poden presentar-se simplement verbalment (p. ex. a la sessió de feedback) o, si totes les parts hi estan d'acord, podrien també afegir-se a l'Informe Peer Review a tall d'addició.

IV. 5 Satisfer els estàndards de qualitat

IV.5.1 Triangulació⁸

Usant diferents mètodes i diferents fonts d'informació en la recollida de dades es contribueix a la qualitat de l'avaluació en termes d'objectivitat, fiabilitat i validesa. Sol·licitar diversos punts de vista a diferents grups d'interès durant la Peer Visit permetrà als Peers obtenir una imatge més precisa i completa.

IV.5.2 Validació comunicativa

La validació comunicativa es també usada en investigació social qualitativa per a millorar la validesa dels resultats: el feedback sobre els descobriments és sistemàticament sol·licitat des de diferents grups d'interès per a qüestionar les dades recollides, així com la seva interpretació. Una validació

---

⁸ A la investigació social, el plantejament d'incloure-hi diferents mètodes i fonts s'anomena triangulació.

comunicativa pot ser duta a terme sempre que calgui en el procés Peer Review, i en la majoria de casos serà usada en les etapes finals de la Visita, és a dir, just abans, durant o després de la sessió de feedback amb l'impartidor VET.

IV.5.3 Regles bàsiques per a Peers

El comportament professional dels Peers és un requisit de qualitat essencial. Ells han d'adoptar una postura crítica però mantenint alhora una actitud oberta i comprensiva.

➡ Una llista de **Regles bàsiques per a Peers** es pot trobar a la Caixa d'Eines.

IV.5.4 Administració del temps

Una bona administració del temps és fonamental per a l'èxit d'una Peer Review. És imperatiu que l'agenda de la Peer Review sigui realista, ja que les activitats usualment tendeixen a requerir més temps del planejat: si l'agenda és massa ajustada, qualsevol lleuger retard pot causar greus problemes en el procés (el temps d'entrevista es veu reduït, les observacions no comencen a temps, els retards s'acumulen, les activitats han de posposar-se amb poca antelació, etc.). Les agendes haurien per tant d'incloure algun temps (com pauses ampliades) per tal d'amortir els retards.

Durant la Peer Visit, el cronometratge és essencial. És el Facilitador Peer Review el responsable de l'organització local (disponibilitat d'entrevistats i classes durant el període de recollida de dades, organització de la reunió final, disposicions de càtering i transport, si cal, durant tota la Peer Visit...

I no por últim menys important, els Peers necessiten un alt nivell de disciplina per ajustar-se al temps. El Peer Coordinator (que pot ser ajudat per l'Expert en Avaluació) assumeix la responsabilitat central de l'administració del temps en el Peer Team. Ell o ella ha d'assegurar-se que el quadre temporal de l'agenda és respectat, que els Peers són puntuals, que les sessions de debat en el Peer Team no sobrepassen el temps previst, i que es prenen decisions, si hi ha algun problema, sobre com usar millor el limitat temps disponible.

IV. 6 Duració de la Peer Visit

La duració de la Peer Visit depèn de les dimensions de l'impartidor VET, de l'abast de les Àrees de Qualitat i del temps disponible. És aconsellable planejar Visites bastant curtes ja que 1) una Peer Visit interromprà fins a cert punt els processos rutinaris de l'impartidor VET, i 2) els Peers no podran disposar de permís durant un període estès de temps. Les Peer Visits de 2 a 3 dies són les més recomanades.

IV. 7 Elements de la Peer Visit

➡ Agendes **Model per a la Peer Visit** es poden trobar a la Caixa d'Eines.

IV.7.1 Opcional: "Sessió de preguntes i respostes"

Si els Peers encara necessiten informació o aclariments de l'impartidor VET sobre l'Autoinforme, els temes d'avaluació o altres temes rellevants, per exemple, hauria de reservar-se algun temps per a una "Sessió de preguntes i respostes" amb el Facilitador Peer Review i/o altres representants de l'impartidor VET.

Seria ideal que aquesta sessió tingués lloc abans de la Peer Review, o en la reunió entre Peers i impartidor VET quan es debati l'agenda o, alternativament, abans o després de la Reunió dels Peers la vigília de la Peer Visit (si es celebra a, o a prop de, l'impartidor VET). Si això no és possible, hauria de reservar-se algun temps per a preguntes i respostes al principi de la Peer Visit, per exemple durant la sessió de benvinguda.

IV.7.2 Benvinguda i primera sessió amb l'impartidor VET

El Facilitador Peer Review dóna la benvinguda al Peer Team i s'assegura que han tingut lloc les preparacions organitzatives. Els Peers es presenten ells mateixos a la institució VET. El Facilitador Peer Review dóna un resum del propòsit i objectiu del procés de Peer Review i la programació de temps. Directors/caps de departament poden ser-hi presents per a donar la benvinguda als Peers.

IV.7.3 Entrevistes, observacions, visita a les instal·lacions i anàlisi en Peer Tandem

Els entrevistats (grups d'interès, com estudiants, exalumnes, professors, representants de grups d'interès, etc.) són entrevistats en grups d'unes 5 persones durant 45-60 minuts. No preparar més de 5 o 6 preguntes d'entrevista per a cada grup. Si s'inclouen més persones als grups d'entrevista, hauria de reduir-se el nombre de preguntes de l'entrevista, o no totes les persones podran respondre totes les preguntes a causa de les restriccions de temps.

Per a donar suport al funcionament fluid de les diferents activitats durant la Peer Visit, és aconsellable planejar l'organització de les entrevistes i la resta d'activitats i confeccionar un diagrama que mostri qui s'entrevistarà/qui l'observarà, quan i a on. Aquest diagrama organitzatiu també pot incloure's a l'agenda de la Peer Visit.

➡ A la Caixa d'Eines hi ha models de **diagrames organitzatius per a la Peer Visit**.

Si s'estan duent a terme les observacions, hauria d'haver-hi escrites directrius d'observació, i analitzar-se i resumir-se després del final de la sessió d'observació.

Hauria de reservar-se prou temps per a l'anàlisi de les entrevistes/observacions. Per a una hora d'entrevista, al menys es necessitarà mitja hora per a una primera anàlisi. Les pauses també han de tenir-se en compte a l'hora de confeccionar una agenda realista.

IV.7.3.1 La reunió del Peer Team per a dur a terme una primera anàlisi interna dels descobriments

Durant l'anàlisi interna, el Peer Team té per objectiu obtenir una visió general dels resultats principals per a preparar la reunió final amb l'impartidor VET. Té lloc una discussió estructurada, controlada pel Peer Coordinator o l'Expert en Avaluació. Es prepara una resposta concisa i significativa per a professors, altres membres de la plantilla i la direcció. En una Peer Visit de dos dies, al menys s'haurien de reservar tres hores per a aquesta tasca.

IV.7.4 Sessió de feedback

Com ja s'ha indicat, la reunió final al final de la Peer Visit és un element vital de la Peer Review. El seu propòsit principal és donar feedback a l'impartidor VET i una validació comunicativa dels descobriments.

Tots els Peers haurien de prendre part en la sessió de feedback. Tots ells poden ser actius en comunicar el feedback (parlant per torns) o bé es pot seleccionar una persona per a presentar el feedback, que normalment serà el Peer Coordinator. L'Expert en Avaluació pot presidir la reunió final.

Per part de l'impartidor VET, al menys la direcció i el Facilitador Peer haurien de ser presents a la reunió final. La participació pot ampliar-se segons l'estratègia interna de l'impartidor VET. Pot ser útil presentar els resultats de l'avaluació a un gran nombre de professors i altres treballadors de l'impartidor VET revisat, ja que fa que tot el procés sigui molt transparent per a tots els implicats i permet una reacció immediata. Probablement així també s'augmenta la consciència dels problemes d'una forma més eficient que simplement amb un informe escrit ("el paper és pacient"...). A més, la divulgació dels resultats dins de l'impartidor VET està assegurada. Una reunió llarga és cara i pot ser un repte organitzatiu per a l'impartidor VET. Per tant, poden seguir-se altres vies per a divulgar els descobriments dins de l'organització.

Els Peers presenten els descobriments i valoracions destil·lats per a cada àrea d'avaluació (p. ex. mitjançant visualització d'una presentació en PowerPoint, paperògraf, etc.). Els professors i la direc-

ció són convidats a comentar-los. Si la consulta Peer és un dels principals objectius de la Peer Review, la reunió dels Peers i l'impartidor VET hauria d'ampliar-se per a incloure més debats.

IV.7.5 Reflexió sobre els resultats i metaavaluació del procés

Després de la validació comunicativa, els Peers es reuneixen per a revisar els seus descobriments i valoracions. La Peer Visit finalitza amb el Peer Team recordant la Visita. Hi ha dos objectius per a aquesta sessió final dels Peers:

- Els comentaris i preguntes de la reunió final han de ser meditats i debatuts altre cop. Els Peer Teams revisen la seva valoració de les Àrees de Qualitat.
- En una metaavaluació, els membres del Peer Team reflexionen sobre les seves experiències, proporcionant així indicacions per a un millor desenvolupament del procediment de la Peer Review.

Un full per a la documentació de la **Metaavaluació dels Peers** es pot trobar a la Caixa d'Eines.

V. Procediment Peer Review europea – Informe Peer Review (Fase 3)

L'Informe Peer Review és el document final. Tots els Peers haurien de contribuir a l'informe. La redacció, tanmateix, pot ser feta per una o dues persones amb els comentaris dels altres Peers. Es recomana que el Peer Coordinator, juntament amb l'Expert en Avaluació, sigui el responsable de produir l'Informe. Normalment, els Peers haurien d'arribar a conclusions i recomanacions comunes mitjançant el debat i l'argumentació; si això no fos possible, també es poden presentar les opinions divergents.

➔ Peer Review europea en la pràctica: redactar l'informe

La fase pilot del projecte "Peer Review in initial VET" mostrà clarament que la redacció de l'informe hauria de començar durant la Peer Visit: un cop els Peers han tornat al seu entorn de treball normal, acabar l'informe pot posposar-se durant setmanes i fins i tot mesos. A més, normalment la comunicació directa entre els Peers no és possible després de la Visita.

Es recomana per tant encaridament que els Peers arribin a conclusions comunes durant la Peer Visit i que els resultats principals de la Peer Review siguin ja inserits als formularis durant la fase d'anàlisi (Formulari de Valoració d'Àrea de Qualitat; Informe de la Peer Review). En cas que calguin adaptacions (normalment menors) després de la validació comunicativa amb l'impartidor VET, també haurien de fer-se immediatament de forma que, apart d'alguns retocs finals, l'esborrany de l'Informe de la Peer Review estigui llest al final de la Peer Visit.

S'emet un esborrany de l'informe, en el qual l'impartidor VET revisat hauria de tenir oportunitat de donar el seu feedback. L'informe final hauria de tenir en consideració aquests comentaris. En la Peer Review europea, l'Informe Peer Review final és dirigit principalment a l'impartidor VET. Tots els grups d'interès interns rellevants (professors, estudiants, altres treballadors, etc.) haurien de tenir accés a l'informe.

Adicionalment, l'impartidor VET pot també passar l'Informe Peer Review a grups d'interès externs rellevants i/o autoritats docents. Sovint, parts de l'informe (normalment el resum) són també accessibles al públic en general, per exemple a través d'Internet.

V. 1 Estructura de l'Informe Peer Review

Per raons de coherència i transparència, l'Informe Peer Review hauria de tenir la mateixa mena d'estructura i format que l'Autoinforme. Hauria d'indicar punts forts i àrees a millorar i possiblement, si es sol·licitat per l'impartidor VET que està sent revisat, recomanacions.

L'Informe Peer Review conté:

Títol, índex, (glossari i abreviatures si cal)

1. Fitxa tècnica
2. Presentació curta de l'impartidor VET (al voltant d'1 pàgina)
3. Procediment de la Peer Review
4. Valoració de les Àrees de Qualitat
5. Valoració global
6. Annex: p. ex. agenda per a la Peer Visit, directrius d'entrevista, directrius d'observació

➔ El formulari **d'Informe Peer Review** es pot trobar a l'Annex.

V. 2 Principis per a la redacció de l'Informe Peer Review

Després que el Peer Coordinator (amb l'ajuda de l'Expert en Avaluació) hagi redactat l'informe, els Peers el revisen.

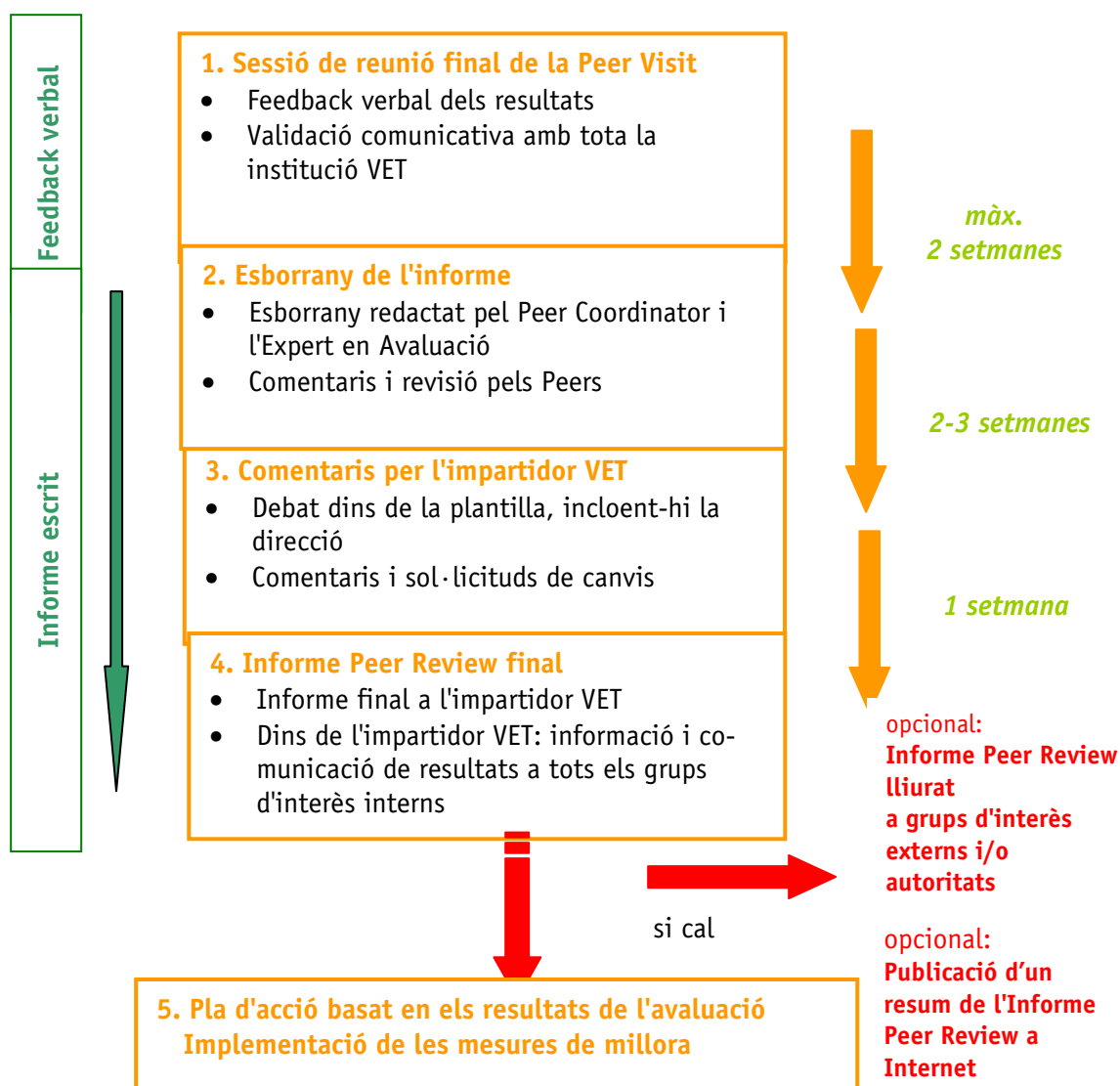
L'informe hauria de proporcionar una descripció dels descobriments de la Peer Review i una valoració d'aquests descobriments donada pels amics crítics (els Peers). S'hi descriuen els punts forts i àrees a millorar i es presenten les conclusions. Si l'impartidor VET hi està d'acord, les recomanacions podent ser també part de l'informe.

L'informe hauria d'incloure només resultats que hagin estat presentats a l'impartidor VET (és a dir, durant la validació comunicativa). L'informe no hauria de contenir cap sorpresa per a l'impartidor VET. L'informe tampoc hauria d'incloure comentaris sobre persones concretes.

L'esborrany de l'informe és llegit i validat per la institució VET, que pot comentar-lo.

V. 3 Des de la Peer Visit fins a l'Informe Peer Review final

Gràfica 4: Procediment i calendari per a l'Informe Peer Review

VI. Procediment Peer Review europea – Posada de Plans en Acció (Fase 4)

Les avaluacions haurien de tenir sempre un efecte sobre el treball pràctic: han de treure's conclusions i s'han d'implementar procediments per al canvi (cf. TWG for Quality in VET 2004, 9 f.) per a justificar el temps i l'esforç invertit en el procés d'inspecció. Posar els resultats de la Peer Review en acció és doncs l'element crític per a l'èxit de la Peer Review en termes de millora de la qualitat sistemàtica, continua i sostenible. És responsabilitat de la direcció assegurar que els resultats de la Peer Review s'usin coherentment (cf. també Capítol III.1.1).

VI. 1 Com interpretar els resultats de la Peer Review

Interpretar els resultats de l'avaluació és normalment un dels principals reptes de la millora sistemàtica a nivell de l'impartidor VET. A la Peer Review europea, diversos elements del procediment milloren directament la definició d'objectius i mesures adequats.

Les àrees a millorar seran indicades durant la sessió de feedback i en l'Informe Peer Review de forma oberta i comprensible; la validació comunicativa dels descobriments i la possibilitat d'un diàleg entre els Peers i representants de l'impartidor VET profunditzen la comprensió i apreciació del feedback. Si es considera apropiat, els Peers també poden proporcionar recomanacions per al procediment de seguiment.

Adicionalment, el procés de Peer Review recolza en si mateix la interpretació qualitativa de les dades d'autoavaluació, així com les dades recollides durant la Peer Visit: el feedback dels Peers hauria de proporcionar a l'impartidor VET informació fàcilment comprensible i significativa, com el curs futur de procediments per al canvi.

VI. 2 Com preparar els procediments per al canvi

Per a posar resultats en acció, es proposa un procés sistemàtic basat en el cercle de qualitat. Hauria de ser recolzat per una política d'informació sincera i exhaustiva que assegurí que tots els grups d'interès rellevants tenen accés als resultats de la Peer Review. Si és possible, un debat obert dins de l'organització hauria de precedir la implementació de procediments per al canvi. Tot això millorà la qualitat de la presa de decisions i millorarà la motivació i el compromís dins de l'impartidor VET.

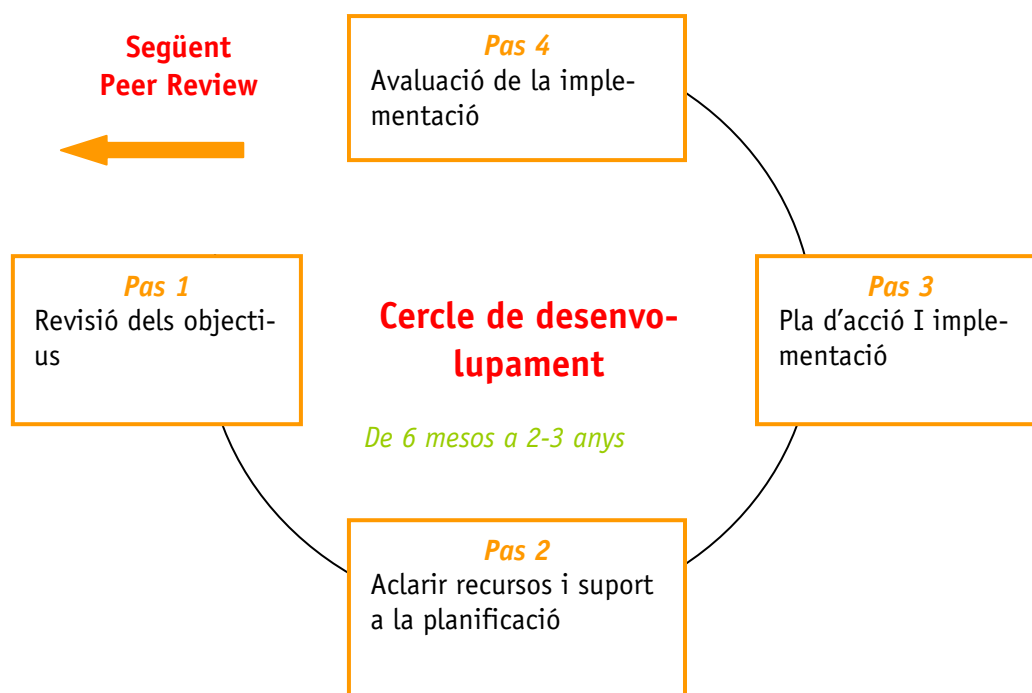
VI. 3 Com procedir - un plantejament sistemàtic per als procediments de canvi

VI.3.1 Revisió dels objectius

Si és possible, els procediments per al canvi haurien de ser planejats cooperativament dins de l'impartidor VET. Això hauria de començar amb la revisió d'objectius de qualitat i la planificació basada en els resultats de l'autoavaluació i la Peer Review.

La revisió hauria d'incloure els nivells estratègics i els operatius, que haurien d'estar interconnectats. Assolir els objectius operatius hauria de ser possible dins d'un quadre temporal realista de 6 mesos a 2-3 anys. Es recomana que es defineixin com a objectius SMART (intel·ligents):

S	específics
M	mesurables
A	attractius
R	realistes
T	relacionats amb el temps

Gràfica 5: De la informació a l'acció

VI.3.2 Aclarir recursos i planificar el suport

Per a posar un pla en acció, cal aclarir els recursos disponibles i integrar el pla en tot el procés de desenvolupament de la institució. Les necessitats individuals i de la institució han de ser considerades en fer-ho:

- Quines forces de suport existeixen i es poden fer servir? (p. ex. xarxes, professors)
- Quines estructures de suport poden activar-se? (p. ex. grups de qualitat, observacions de classe mútues, tutoria, supervisió, formació de Peers, grups de projecte, etc.)
- Quins recursos financers, de personal (intern i extern) i de temps hi ha disponibles?
- A quins obstacles i inconvenients ha de prestar-se atenció?
- Com podem manejar situacions desafiantes?
- Com tractem la resistència?
- Necessitem assessoria? Per què? Per a què? Qui ho podria fer?
- Necessitem formació docent, nous mètodes o nous models d'acció?
- Són els programes de formació per a professors adequats i suficients?

S'han confeccionat un pla d'acció i una programació realistes i motivadors, basant-se en la informació sobre recursos i suport.

VI.3.3 Pla d'acció i implementació

Les següents preguntes orientatives poden usar-se en establir un pla d'acció:

- Com comencem? Quins són els pròxims passos? Quines són les prioritats?
- Què hem de fer per assolir l'objectiu?
- Són els objectius i fites adequats a mig termini?
- Quins recursos (financers, de personal, temps) hi ha disponibles?
- Qui hi està implicat o n'assumeix la responsabilitat?
- Seria convenient nomenar un grup director?
- Qui ha d'aprovar el pla d'acció?
- Com podem comunicar el pla d'acció?

Els passos del desenvolupament poden ser registrats en un pla d'acció:

Taula 2: Pla d'acció

Activitats	Prioritat	Quadre temporal	Persona Responsable	Recursos
Què s'hauria de fer?	Què és urgent?	Per a quan?	Qui ho hauria de fer?	Què necessitem?

VI.3.4 Avaluació d'implementació - planificació de la següent Peer Review

Tots els plans de desenvolupament a nivell individual i de la institució requereixen un altre bucle de feedback. L'avaluació ha d'incloure la valoració de la consecució dels objectius definits. Algunes preguntes orientatives per a determinar l'èxit de les mesures de millora podrien ser:

- Com sabem si hem fet progressos? Com calculem si hem assolit els nostres objectius? Quins criteris i indicadors d'èxit poden formular-se? Quins mètodes de feedback apliquem?
- Davant de qui en som considerats responsables? A qui n'hem d'informar? Qui ens recorda seguir els nostres objectius i els nostres plans si els descuidem?
- Quines conseqüències esperem si assolim els nostres objectius? Com ens recompensem a nosaltres mateixos si assolim els nostres objectius? Quines conseqüències hi haurà si no assolim els nostres objectius?

Una autoavaluació dels procediments d'implementació per al canvi pot altre cop ser complementat per un feedback extern a través de la Peer Review, començant el cicle següent d'un procés de millora continua.

VII. Àrees de Qualitat

VII. 1 Qualitat de l'impartidor VET i la definició de les Àrees de Qualitat

Què és la "qualitat de l'impartidor VET"? El terme "qualitat" és un terme genèric. La qualitat depèn del context, és a dir, que el context concret ha de ser conegut per a poder definir la qualitat. Una especificació útil donada pel Grup Tècnic de Treball (TWG) sobre Qualitat en VET (cf. Faurschou, 2003) és relacionar qualitat amb el compliment d'objectius relacionats amb l'impartidor VET, és a dir, analitzar la realitat contra les expectatives:

Qualitat = Experiència (Realitat) / Expectatives (Objectius)

Així, per a determinar quina mena d'impartidor VET és d'alta qualitat i quina no, ha d'estar clar quins són els objectius específics segons el context de l'impartidor VET. Els objectius poden ser trobats a diferents nivells dels sistemes VET i varien en certa mesura de país a país i d'impartidor VET a impartidor VET. Així, no hi ha una definició o descripció generalment acceptada dels temes de qualitat clau en VET.

L'èxit d'una Peer Review, tanmateix, depèn que les Àrees de Qualitat significatives i rellevants hagin estat o no revisades. A més, la transparència i comparabilitat entre diferents Peer Review només es pot assegurar si es fa servir un marc comú com a punt de partida.

Així, s'ha definit un marc d'Àrees de Qualitat per al procediment Peer Review europea, que

- Comprèn les àrees crucials d'un impartidor VET d'alta qualitat en una forma clara, pràctica i factible, i que
- cobreix la majoria d'Àrees de Qualitat nacionals dels països col·laboradors, facilitant-ne així l'ús a nivell europeu, i
- serveix com a eina per a llegir de forma creuada diferents marcs de qualitat nacional, millorant així la transparència i la comparabilitat dins d'Europa.

VII. 2 Relació entre les Àrees de Qualitat europees per a impartidors VET i marcs institucionals/nacionals

El conjunt d'Àrees de Qualitat (incloent-hi criteris i indicadors, vegeu més avall) no hauria per tant de reemplaçar els marcs nacionals. En lloc d'això, es pretén recolzar la cooperació europea en avaluació a nivell de l'impartidor VET: es pot usar un marc amb Àrees de Qualitat comunes per a facilitar la Peer Review transnacional i/o que serveixi de punt de comparació per a revisions dutes a terme en un context nacional.

Els elements de qualitat nacional/institucional especials poden, naturalment, ser afegits a aquest marc segons les demandes nacionals i/o institucionals. Per a un ús purament nacional del procediment Peer Review europea, els marcs nacionals poden substituir les Àrees de Qualitat proposades més avall.

VII. 3 Les catorze Àrees de Qualitat Europees per a institucions VET

Les **14 Àrees de Qualitat** proposades són:

Àrea de Qualitat 1: Plans d'estudis

Àrea de Qualitat 2: Aprenentatge i ensenyament

Àrea de Qualitat 3: Valoració

Àrea de Qualitat 4: Resultats de l'aprenentatge

Àrea de Qualitat 5: Entorn social i accessibilitat

Àrea de Qualitat 6: Gestió i administració

Àrea de Qualitat 7: Escala de valors institucional i planificació estratègica

Àrea de Qualitat 8: Infraestructura i recursos financers

Àrea de Qualitat 9: Assignació, contractació i desenvolupament de la plantilla

Àrea de Qualitat 10: Condicions laborals de la plantilla

Àrea de Qualitat 11: Relacions externes i internacionalització

Àrea de Qualitat 12: Participació i interaccions socials

Àrea de Qualitat 13: Perspectiva de Gènere

Àrea de Qualitat 14: Gestió i avaluació de la qualitat

VII.3.1 Àrees de Qualitat Bàsiques i Opcionals

Les 14 Àrees de Qualitat comprenen quatre Àrees de Qualitat relacionades directament amb el "negoci clau" de les institucions VET, els processos d'aprenentatge i d'ensenyament. Així doncs, són anomenades "Àrees de Qualitat Bàsiques". Atès que aquestes quatre Àrees de Qualitat normalment corresponen al poder de presa de decisions a nivell institucional, els impartidors VET de tot Europa seran competents per a actuar sobre els resultats de la valoració externa en aquestes àrees. Per a ressaltar-ne la importància, aquestes Àrees de Qualitat estan posicionades com les primeres quatre àrees dins del marc proposat per a qualitat a nivell de l'impartidor VET.

Per a una Peer Review europea, es recomana que al menys una de les **quatre Àrees de Qualitat "Bàsiques"** sigui considerada.

Així, les 4 Àrees de Qualitat Bàsiques són:

Àrea de Qualitat 1: **Plans d'estudis**

Àrea de Qualitat 2: **Aprenentatge i ensenyament**

Àrea de Qualitat 3: **Valoració i tests**

Àrea de Qualitat 4: **Resultats de l'aprenentatge**

Les restants 10 Àrees de Qualitat (Àrees de Qualitat Opcionals) es consideren necessàries per al funcionament de la institució VET, ja que recolzen els processos de les Àrees de Qualitat Bàsiques.

En el projecte Leonardo "Peer Review in initial VET", es va expedir un "Certificat de Peer Review europea" a un impartidor/institució VET només si un mínim de dues Àrees de Qualitat van ser revisades amb èxit, al menys una de les quals ha de ser una Àrea de Qualitat Bàsica. El Certificat indica totes les Àrees de Qualitat tractades i les qüestions d'avaluació específiques de l'impartidor/institució VET per a la Peer Review.

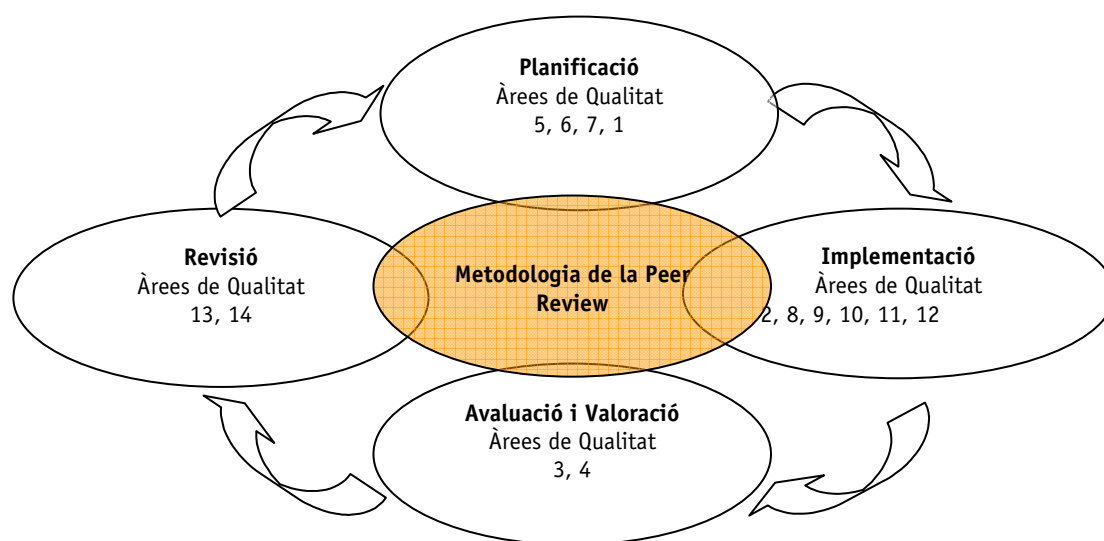
VII. 4 Les Àrees de Qualitat i el Model d'Assegurament de la Qualitat del CQAF

Com s'ha dit en la Introducció a aquest Manual, el procediment de la Peer Review europea es basa en el Model d'Assegurament de la Qualitat del Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat. La Peer Review és proposada com una metodologia innovadora per a l'avaluació externa a nivell d'impartidor VET.

Com es relacionen les Àrees de Qualitat amb el Model d'Assegurament de la Qualitat del CQAF?

1) Les Àrees de Qualitat en si poden ser atribuïdes directament a un dels elements del model, p. ex. planificació, implementació, avaluació i valoració, i revisió. D'aquesta forma, les Àrees de Qualitat estan relacionades amb un marc lògic de millora continua.

Taula: Les Àrees de Qualitat dins del Model d'Assegurament de la Qualitat del CQAF

2) A més, dins del procediment de la Peer Review europea, tots els elements del cercle de qualitat seran considerats d'una forma integral i sistemàtica en la valoració de les Àrees de Qualitat. Planificació, implementació, avaluació i valoració, i revisió i procediments per al canvi han de formar part de l'autoavaluació, així com de la Peer Review. Això és per a assegurar que hi ha una estratègia de qualitat coherent i exhaustiva i un vincle sistemàtic entre avaluació i millora. Atès que la Peer Review hauria de fomentar la millora de la qualitat continuada, l'èmfasi especial rau en el procés de seguiment.

VII. 5 Com estan especificades les Àrees de Qualitat

VII.5.1 Criteris

Cada Àrea de Qualitat és aclarida per un joc de criteris. Aquests criteris identifiquen els aspectes clau de la qualitat en l'àrea rellevant. Els criteris per tant representen els principis d'orientació per als esforços d'assegurament de la qualitat i desenvolupament de la qualitat en l'Àrea de Qualitat específica.

En una Peer Review europea, al menys 2 criteris haurien de ser revisats per a cada Àrea de Qualitat seleccionada. Tanmateix, la llista de criteris no és exhaustiva, cosa que significa que se n'hi poden afegir més, segons les necessitats individuals. Tots els criteris a revisar han de ser tractats en l'autoavaluació i l'Autoinforme.

VII.5.2 Exemples d'indicadors

Adicionalment, els criteris són a més especificats per indicadors que serveixen per a exemplificar-los. Són mers suggeriments i no estan prescrits per al procediment de la Peer Review europea. Això significa que poden ser intercanviats o complementats per altres indicadors, si cal.

Alguns dels indicadors estan basat en dades quantitatives "difícils", que poden ser mesurades i comptabilitzades estadísticament (p. ex. índex d'abandonament). Algunes d'elles seran subministrades per l'impartidor/institució VET a l'Autoinforme. La majoria d'indicadors descriuen indicacions qualitatives "fàcils" de l'existència de certes condicions o tendències. Els indicadors "fàcils" presentats en aquest Manual estan formulats d'una forma precisa i prescriuen requisits per al compliment de l'indicador individual.

VII.5.3 Fonts de prova

Aquesta categoria és considerada un suport tant per a la institució VET com per als Peers. Les fonts de prova indiquen exemples i suggeriments sobre on i com els requisits específics per als indicadors poden ser assignats i documentats.

➡ La llista sencera de les **Àrees de Qualitat Europees** amb criteris, indicadors i fonts de prova es pot trobar a la Caixa d'Eines

VIII. Peers

VIII. 1 Qui és un Peer?

Un Peer és una persona

- que és un igual de, o està al mateix nivell que la persona o persones el rendiment de les quals està sent revisat
  - que treballa en un entorn similar (i/o en una institució similar)
  - que és extern (és a dir, d'una institució diferent) i independent (no té "interessos" personals/institucionals en el procés d'avaluació)
- i
- que té experiència i coneixements professionals específics en el camp (comparteix valors, competència i actituds professionals, idioma, etc.)
  - que pot donar un grau de coneixements "interns" de l'objecte de revisió dins del procés i el combina amb la visió externa d'algú que ve d'una organització diferent ("intern extern").

Els Peers de vegades són també anomenats 'amics crítics'.

VIII. 2 Tasca bàsica de los Peers

La tasca bàsica dels Peers és obtenir una comprensió de la situació particular de l'impartidor/institució VET revisat i donar-li un feedback crític. Només haurien de donar-se recomanacions i solucions als problemes si així ho sol·licita expressament l'impartidor VET.

VIII. 3 Composició del Peer Team

Les Peer Reviews europees seran dutes a terme per **equips de 4 Peers**. Es recomana que el nombre global de l'equip de revisió sigui un número parell, perquè s'haurien de formar grups de dos Peers (Peer Tandems) per a efectuar les entrevistes amb els representants dels diferents grups d'interès (si es fan servir Peer Teams més grans, el nombre de Peers no hauria de ser superior a 8).

La composició dels Peer Teams depèn del subjecte de la Peer Review, ja que, en primer lloc i més important, els Peers han de tenir una àmplia experiència en les Àrees de Qualitat inspeccionades. És important tenir en compte tanmateix que l'equip com un tot ha de cobrir l'experiència i experimentació requerides, i no necessàriament qualsevol membre per si sol de l'equip. En concret, un Peer Team per a una Peer Review europea hauria de constar d'experts amb els antecedents ocupacionals següents:

Al menys la meitat dels Peers haurien de ser **Peers "reals"**, és a dir, col·legues d'altres impartidors VET: professors, assessors, directors, experts en qualitat, etc. Aquests professionals VET haurien de tenir l'experiència següent: 1) en els temes a revisar sota escrutini, 2) en processos d'ensenyament i aprenentatge (al menys 5 anys d'experiència d'ensenyament), i 3) en procediments d'assegurament de la qualitat i desenvolupament de la qualitat (és a dir, plantejaments de gestió de qualitat, mètodes d'avaluació, etc.). També es recomana que dos dels Peers treballin actualment com a professors.

Adicionalment, es poden incloure un o uns **representants dels grups d'interès** al Peer Team. Aquest Peer pot venir, per exemple, de "col·laboradors de cooperació externs", com institucions a altres nivells educatius (p. ex. nivell secundari inferior, universitats, escoles politècniques), del món dels negocis estretament relacionat (representants d'empreses) o d'altres grups d'interès rellevants (experts en mercat de treball, actors socials, pares, etc.).

Es recomana que un membre del Peer Team sigui capaç d'assumir el paper d'un **"Expert en Avaluació"** amb experiència en avaluació, moderació i comunicació. Aquest Peer pot també venir d'un en-

torn institucional que no sigui VET (p. ex. avaluació, investigació, assessoria, etc.). Aquesta persona hauria també de tenir, tanmateix, prou experiència en VET atès que complirà tant la funció de Peer "normal" com la d'Expert en Avaluació. L'Expert en Avaluació no necessita ser contractat de fora de la VET, un Peer "real" d'un altre impartidor VET que tingui la qualificació i experiència requerides pot també assumir la funció d'Expert en Avaluació.

VIII. 4 Funcions dins del Peer Team

Dins d'un Peer Team, haurien de cobrir-se els rols següents:

- Peers
- Un Peer Coordinator⁹
- un Expert en Avaluació
- un expert en perspectiva de gènere
- un Peer transnacional (si és aplicable).

VIII.4.1 Peers

Els **Peers** analitzen l'Autoinforme, confeccionen un pla d'avaluació (qui serà entrevistat, directrius de l'entrevista) i duen a terme la Peer Review (és a dir, recollir informació, entrevistar, descobriments d'anàlisi, donar feedback, etc.).

VIII.4.2 Peer Coordinator

A més de les tasques d'un Peer, el Peer Coordinator és el líder del Peer Team. Es el contacte principal per a l'impartidor VET, coordina i planifica les activitats dels Peers i està implicat en la moderació del procés de revisió i administració del temps. També és responsable de la redacció de l'Informe Peer Review.

El Peer Coordinator assumeix doncs un paper central. Necessita un alt nivell de competència en avaluació, lideratge d'equip, comunicació, moderació i administració del temps, i per tant ha de ser acuradament seleccionat.

VIII.4.3 Expert en Avaluació

El paper d'Expert en Avaluació hauria també de ser cobert en el Peer Team per tal d'assegurar-se que al menys una persona té experiència exhaustiva en avaluació, moderació i comunicació. Aquest paper pot ser assumit pel Peer Coordinator o per un dels altres Peers de l'equip.

Si el Peer Team no té gaire experiència en avaluació, l'Expert en Avaluació guiarà el Peer Team i donarà suport al Peer Coordinator en les seves tasques. En aquest cas, l'Expert en Avaluació pot ser responsable de la moderació de la reunió o reunions d'anàlisi interna del Peer Team on els descobriments dels diversos Peer Tandems siguin debatuts i es prepari el feedback per a professors, altres treballadors i la direcció. A més, l'Expert en Avaluació pot moderar la reunió final. També pot ajudar el Peer Coordinator en la redacció de l'Informe Peer Review. Si és possible, l'Expert en Avaluació donarà suport també als Peers amb experiència en avaluació especial en la fase de preparació ajudant-los en la confecció de directrius d'entrevista, per exemple.

VIII.4.4 Expert en perspectiva de gènere

Es recomana encaridament incloure un Peer amb coneixements especials en perspectiva de gènere al Peer Team. L'expert en perspectiva de gènere assegura que els aspectes de gènere són degudament considerats al llarg del procés, és a dir, des de la planificació de la revisió a través de la recollida de dades i valoració fins al feedback i informe.

---

⁹ El Peer Coordinator pot ser designat per la institució VET en si o per l'organisme coordinador que organitza la Peer Review.

VIII.4.5 Peer Transnacional

Emprar un Peer transnacional és opcional. Per a una Peer Review europea transnacional, tanmateix, contractar un Peer transnacional és un requisit.

D'una banda, convidar un Peer d'un altre país pot ser una experiència molt enriquidora per a totes les parts implicades, per al Peer transnacional, l'impartidor VET i la resta de Peers. Enfrontar-se a un altre amb sistemes i pràctiques diferents pot millorar l'aprenentatge mutu i la transferència d'innovacions. Addicionalment, la independència i evident distància d'un Peer transnacional sovint estimula una atmosfera especial d'obertura i reflexió crítica.

Però d'altra banda, incloure un Peer transnacional requereix preparacions acurades i certes condicions per part de l'impartidor VET i els Peers. En primer lloc, totes les parts implicades han de ser conscients dels esforços addicionals necessaris: la qüestió de l'idioma, en particular, ha de ser considerada acuradament, així com la diversitat de sistemes VET i diferències culturals. Convidar un Peer transnacional normalment també comporta finançament extra, per a viatges, per exemple, o per a costos de traducció.

Taula 3: Composició del Peer Team: rols, antecedents ocupacionals i competències

Nombre de Peers (4 Peers)	Antecedents ocupacionals	Competències requerides
2 Peers "reals" (mínim)*	Professionals d'altres impartidors VET (professors, assessors, directors, experts en qualitat, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coneixements d'Àrees de Qualitat sota escrutini ▪ Experiència en processos d'ensenyament i aprenentatge ▪ Experiència en procediments AC i DC
1 Peer "grup d'interès" **	Representant d'altres grups d'interès (altres nivells educatius, empreses, col·laboradors socials, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coneixements d'Àrees de Qualitat sota escrutini ▪ Experiència en procediments AC i DC
1 Expert en Avaluació*	Avaluador/assessor professional de qualitat (p. ex. d'institut de investigació/universitat, auditor independent/organisme acreditador, també d'un impartidor VET)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coneixements en avaluació, moderació i comunicació ▪ Coneixement del sistema VET
1 expert en perspectiva de gènere*	Qualsevol dels anteriors	addicional: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Coneixements en perspectiva de gènere
1 Peer Transnacional (opcional)***	Qualsevol dels anteriors, normalment un professional VET	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coneixements d'Àrees de Qualitat sota escrutini ▪ Experiència en processos d'ensenyament i aprenentatge ▪ Experiència en procediments AC i DC

* requerit per a una Peer Review europea

** recomanat per a una Peer Review europea

*** requerit per a una Peer Review europea transnacional

VIII. 5 Competències i coneixements que es requereixen dels Peers

Els Peer Teams en conjunt haurien de tenir coneixements

- en ensenyament i aprenentatge
- en assegurament i desenvolupament de la qualitat
- en les Àrees de Qualitat sota escrutini.

A més, un Peer hauria de tenir coneixements en perspectiva de gènere i un altre Peer hauria de tenir les competències per a complir el rol d'Expert en Avaluació. Atès que el procediment de Peer Review presentat en aquest manual està dissenyat com a instrument transnacional, es recomana que hi hagi implicat al menys un Peer de l'estranger. Per a la selecció d'un expert transnacional, són essencials experiència transnacional, competències interculturals i habilitats d'idiomes.

Així, els requisits addicionals són

- coneixements en perspectiva de gènere
- Coneixements d'avaluació
- experiència transnacional

VIII. 6 Sol·licitar ser un Peer

El Manual també proporciona un formulari de sol·licitud per a persones que estiguin interessades a ser Peer i tinguin els coneixements rellevants. Els Peers que volen prendre part en una Peer Review europea es requereix que emplenin i presentin aquest formulari de sol·licitud.

➡ A l'Annex hi ha un **Formulari de Sol·licitud per a ser Peer**.

Eines

VIII. 7 Preparació i formació dels Peers

Els Peers estan obligats a analitzar l'Autoinforme de la institució VET i contribuir a la preparació de la Peer Visit assistint a reunions amb l'impartidor VET i la resta de Peers, establint una agenda per a la Peer Visit i formulant preguntes d'avaluació per a la Peer Review.

Abans de la Peer Review, els Peers haurien també d'emprendre un "Programa de Formació per a Peers" que els prepara per a la seva feina com a avaluadors externs. El programa de formació hauria d'introduir la Peer Review com una metodologia d'avaluació, explicar en profunditat les diferents fases de la Peer Review i aclarir el paper i tasques dels Peers. Addicionalment, pot subministrar-se si cal formació en anàlisi de dades quantitatives i qualitatives i en mètodes d'avaluació qualitativa (és a dir, entrevistes i observació). Formació en habilitats fàcils, això és, habilitats socials, comunicatives i de moderació, haurien de completar el programa de formació.

Si és possible la formació presencial, també es pot usar la formació per a Peers per a donar suport als Peers en la preparació de la Peer Visit, és a dir, per a proporcionar orientació en l'anàlisi dels Autoinformes i/o assessorament en la preparació del disseny de Revisió i l'agenda de la Peer Visit (p. ex. quins mètodes s'usen per a quins temes, a qui entrevistar/observar, com preparar preguntes per a directrius d'entrevista o plantilles amb criteris per a observacions, etc.).

➔ Peer Review europea en la pràctica: Formació per a Peers

En el projecte "Peer Review in initial VET", la formació de Peers generalment dura d'1,5 a 2 dies i inclou dues seccions complementàries:

- un programa de formació per Internet per als Peers (1 dia) al qual es podria accedir des del lloc web: www.peer-review-education.net, i
- un taller de formació presencial per a Peers (0,5 - 1 dia) que també serviria per a preparar la Peer Visit, i que per tant normalment té lloc el dia abans de la Peer Visit (costos de viatge més baixos; cf. també la reunió prèvia del Peer Team). Aquesta reunió també ofereix als Peers una oportunitat per a muntar l'equip.

VIII. 8 Enllaç amb el Facilitador Peer Review

La persona de contacte principal per al Peer Team durant tot el procés és el **Facilitador Peer Review**. Hauria de posar a disposició la documentació addicional que se li sol·liciti i és responsable de la preparació i direcció organitzativa de la Peer Review (invitació de persones a entrevistar, reserva de sales i altres instal·lacions necessàries, logística durant la revisió, etc.). Així, el paper bàsic del facilitador és assegurar-se que el canals de comunicació entre l'impartidor/institució VET i el Peer Team (principalment en la persona del Peer Coordinator) funcionen efectivament. El facilitador no és un membre del Peer Team i no farà valoracions sobre els temes sota escrutini. No hauria d'estar present durant les entrevistes o durant els debats interns del Peer Team.

IX. Bibliografia, recursos i fonts

IX. 1 Bibliografia

- Allulli, Giorgio (2000): *Le misure della qualità*, Roma, SEAM.
- Allulli, Giorgio; Grando, Tiziana (2004): *Il progetto di Autovalutazione di Istituto 2001-2004*, Provincia autonoma di Trento, Assessorato all'Istruzione e alle Politiche giovanili, Comitato Provinciale di Valutazione del Sistema Scolastico e Formativo (ed.), Trento.
- Basel, Sven (2004): *Peer-Evaluation in beruflichen Schulen als Beitrag zur schulischen Qualitätsentwicklung*. In: *berufsbildung* Heft 90 (2004), 43–45.
- European Commission (1999): *Evaluating quality in school education. A European pilot project. Final Report*, Report prepared by John MacBeath, Denis Meuret, Michael Schratz, Lars Bo Jakobsen.
- European Commission (2001): *European Report on the Quality of School Education. Sixteen Quality Indicators*, Report based on the work of the Working Committee on Quality Indicators.
- Faurschou, Kim (2002): *Quality management approaches for vocational education and training*. European Forum on Quality in VET, The Technical Group.
- Faurschou, Kim (2003): *Quality Standards and Norms in European VET*, Technical Working Group on Quality in VET.
- Gerriets, Elke; Giebenhain, Dagmar; Basel, Sven; Möller, Karl-Heinz (2004): *Modellversuch einer 1. Zwischenbericht "Evaluation im Verbund als Beitrag zur Qualitätsentwicklung beruflicher Schulen in regionalen Bildungsnetzwerken"*, Modellversuch des Hessischen Landesinstituts für Pädagogik, Wiesbaden.
- Gutknecht-Gmeiner, Maria (2006): *Externe Evaluierung durch Peer Review. Vergleichende Analyse gängiger Verfahren, Neudefinition von Peer Review sowie Einsatzmöglichkeiten für Qualitätssicherung und Qualitätsentwicklung in der beruflichen Erstausbildung*. Doctoral Thesis, University of Klagenfurt.
- Gutknecht-Gmeiner, Maria (2006): *Peer-Review in der beruflichen Erstausbildung in Europa*. In: Basel, S., Giebenhain, D. und Rützel, J. (Hg.): *Peer-Evaluation an beruflichen Schulen - Impuls für dauerhafte Schulentwicklung durch Öffnung nach Außen*, Paderborn, 117-139.
- Handbook for academic review (2000): published by the Quality Assurance Agency for Higher Education, Gloucester.
- Handbook for academic review: England, 2004, for review of directly funded higher education in further education colleges (2004): published by the Quality Assurance Agency for Higher Education (www.qaa.ac.uk, 2.11.2004).
- HM Inspectorate of Education (2002): *How good is our school? Self-evaluation using quality indicators*, Scotland.
- Joint Committee on Standards for Educational Evaluation (1994): *The programme evaluation standards. How to assess evaluations of educational programs*, Thousand Oaks, Sage.
- Keller, Hans (1999): *Chancen, Möglichkeiten und Grenzen eines Peer Reviews*, ms., Bülach.
- Kozar, Gerhard (1999): *Hochschul-Evaluierung - Aspekte der Qualitätssicherung im tertiären Bildungsbereich* [= Schriftenreihe des Fachhochschulrats, Band 3], Vienna.
- Peer Assistance and Peer Review. An AFT/NEA Handbook (1998), prepared for "Shaping the Profession that shapes the future". An AFT/NEA Conference on Teacher Quality, Washington D.C. (www.aft.org/pubs-reports/downloads/teachers/parhndbk.pdf, 24.2.2005).

- Provincia Autonoma di Trento, Assessorato all'Istruzione e alle Politiche giovanili (2005): Strumenti per l'autovalutazione d'istituto, Trento.
- Ravnmark, Lise-Lotte (2003): A European Guide on Self-assessment for VET-providers, Technical Working Group on Quality in VET.
- Regulation of the FH Council on the Evaluation in the Austrian FH Sector 5/2004 (Evaluation Regulation 5/2004; EvalV0) (www.fhr.ac.at/fhr_inhalt_en/00_documents/evaluation_regulation.pdf, 15.1.2005).
- Leo-Rhynie, Elsa (1999): Gender mainstreaming in Education: A reference manual for governments and other stakeholders, London.
- Seyfried, Erwin (2003): A limited set of coherent quality indicators proposed by the Technical Working Group on Quality.
- Stamm, Margrit; Büeler, Xaver (1999), Peer Review an sechs Bernischen Schulen, Aarau.
- Strahm, Peter (2004b): Manual Peer Review IPS 2004, ms., Bern.
- Technical Working Group 'Quality in VET' (2004): Fundamentals of a 'Common Quality Assurance Framework' (CQAF) for VET in Europe. European Commission, Directorate-General for Education and Culture, Vocational training: Development of vocational training policy.
- The Standing International Conference of Central and General Inspectorates of Education (SICI) (2003): Effective school self-evaluation (sici.org.uk/ESSE/index.htm, 31.3.2007).
- Thune, Christian; Holm, Tine; Sørup, Rikke; Biering-Sørensen, Mads (2003): Quality procedures in European Higher Education. An ENQA survey, [=ENQA Occasional Papers 5], Danish Evaluation Institute, European Network for Quality Assurance in Higher Education, Helsinki.

IX. 2 Llocs web

IX.2.1 Peer Review i temes de qualitat

- www.peer-review-education.net
- www.aahe.org/teaching/Peer_Review.htm, 24.2.2005
- www.qaa.ac.uk, 2.11.2004
- www.enqa.net, 5.11. 2004
- www.inqaahe.nl, 5.11.2004
- www.provost.wisc.edu/archives/ccae/M00/index.html, 10.12.2004
- www.heideschule.de/Peer_review.htm, 31.1.2005
- s1.teamlearn.de/b-1-eiver, 17.2.2005
- www.qibb.at, 31.3.2007
- www.provincia.tn.it/istruzione/valutaz/, 31.10.2005

IX.2.2 Perspectiva de gènere

- europa.eu.int/eur-lex/lex/en/treaties/dat/12002E/pdf/12002E_EN.pdf (esp. Articles 2 i 3), 07.04.2005
- europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/treaty_en.html, 07.04.2005
- europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/ega/index_en.html, 07.04.2005
- www.coe.int/T/E/Human_Rights/Equality/02_Gender_mainstreaming/001_Factsheet.asp, 07.04.2005

IX. 3   Informes sobre el projecte LdV “Peer Review in initial VET”

IX.3.1   Informes del projecte

Gutknecht-Gmeiner, Maria (2005): Peer Review in Education: Part I: International Research and Analysis, Part II: Recommendations for the development of the European Peer Review Manual, Vienna.

Gutknecht-Gmeiner, Maria; Neubauer, Barbara (2005): Gender mainstreaming in the LdV Project Peer Review in initial VET. Tentative proposal for the implementation of gender mainstreaming in the European Peer Review Manual, based on the paper by Claudia Schneider "Grundlagen der geschlechtssensiblen Qualitätssicherung und -entwicklung in der beruflichen Erstausbildung. Geschlechtergerechte Entwicklung des Peer Review Manuals" and discussions with Jutta Zemanek (HTL Spengergasse) and Viktoria Kriehebauer (College for Tourism Vienna 21), Vienna, April 2005.

Schneider, Claudia (2005): Grundlagen der geschlechtssensiblen Qualitätssicherung und -entwicklung in der beruflichen Erstausbildung. Geschlechtergerechte Entwicklung des Peer Review Manuals, Vienna.

Lassnigg, Lorenz; Stöger, Eduard (2005): Transnational Synopsis Report, Vienna.

IX.3.2   Informes nacionals

Stöger, Eduard; Lassnigg, Lorenz (2005): National Report Austria.

Kristensen, Ole Bech (2005): National Report Denmark.

Koski, Leena; Koski, Emilia (2005): National Report Finland.

Jakab, Tamás (2005): National Report Hungary.

Allulli, Giorgio; Tramontano, Ismene (2005): National Report Italy, with contributions from Lucio Reghellin (CNOS-FAP), Vittoria Gallina (INVALSI), Alessia Mattei (INVALSI), Luisa Palomba (Ministero del Lavoro), Maria Vittoria Marini Bettolo (Ministero dell'Istruzione dell'Università e della Ricerca), Antonio Pileggi (MIUR).

De Ridder, Willem (2005): National Report Netherlands.

Gomes da Costa, Rui (2005): National Report Portugal.

Balica, Magda; Fartusnic, Ciprian (2005): National Report Romania.

Strahm, Elisabeth and Peter (2005): National Report Switzerland.

Hollstein, Rick (2005): National Report United Kingdom.

X. Glossari

Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat (CQAF)

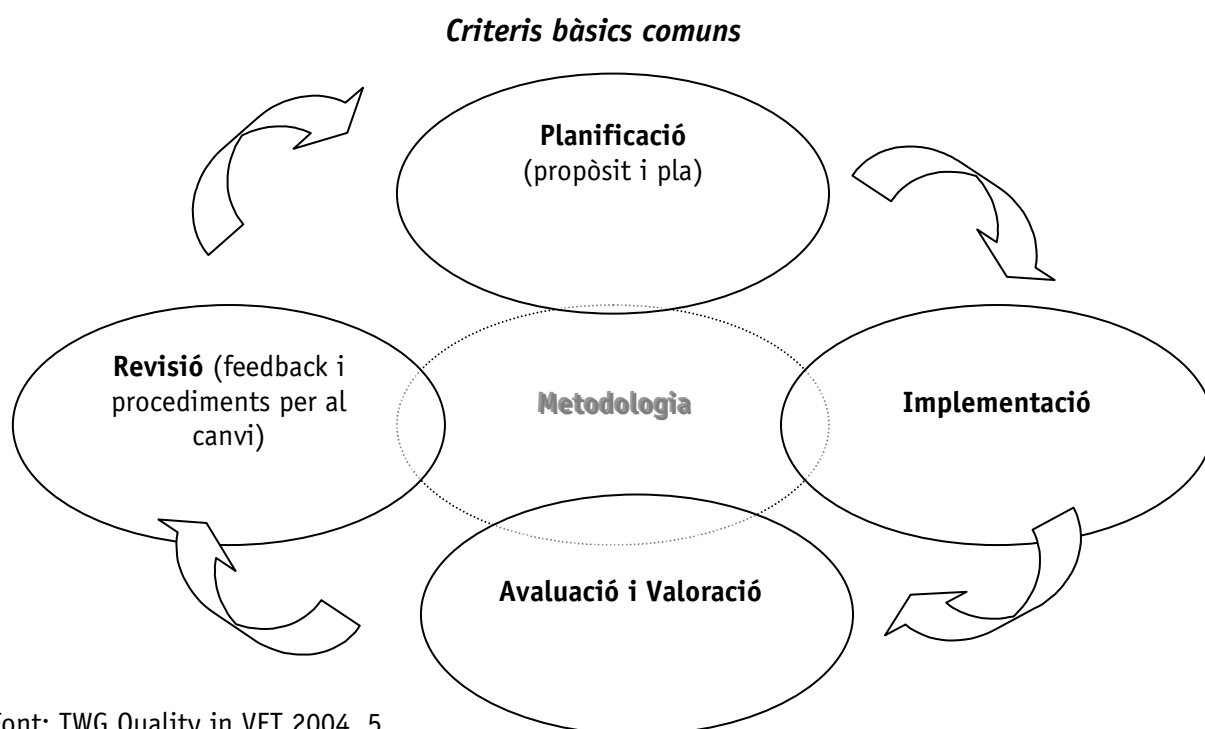
El Marc Comú d'Assegurament de la Qualitat (CQAF) ha estat desenvolupat pel Grup Tècnic de Treball sobre Qualitat, un grup de treball europeu d'alt nivell, en compliment d'un mandat de la Comissió Europea.

El CQAF constitueix un marc de referència europeu per a assegurar i desenvolupar la qualitat en VET, basant-se en els principis clau dels models d'assegurament de la qualitat existents més rellevants.

El CQAF comprèn:

- un model (4 criteris bàsics comuns)
- una metodologia per a valoració i revisió dels sistemes: s'ha posat l'èmfasi en l'autoavaluació, combinada amb l'avaluació externa;
- un sistema de control: ser identificat com a apropiat a nivell nacional o regional, i possiblement combinat amb Peer Review voluntària a nivell europeu;
- una eina de mesura: un sistema d'indicadors de referència per tal de facilitar el control i l'avaluació per estats membres dels seus propis sistemes a nivells nacional o regional.

El model presenta els 4 criteris bàsics comuns per a l'assegurament de la qualitat: Planificació, Implementació, Avaluació i Valoració, i Revisió (feedback i procediments per al canvi).

Font: TWG Quality in VET 2004, 5

Validació comunicativa

La validació comunicativa s'usa en investigació social qualitativa per a millorar la validesa dels resultats: el feedback sobre els descobriments és sistemàticament sol·licitat des de diferents grups d'interès per a qüestionar les dades recollides, així com la seva interpretació. Una validació comunicativa pot ser duta a terme sempre que calgui en el procés Peer Review; en la majoria de casos s'usarà en les etapes finals de la Visita, és a dir, just abans, durant o després de la sessió de feedback amb l'impartidor VET.

Organisme Coordinador per a la Peer Review

Si hi ha disponible una estructura adequada i prou fons, la coordinació de la xarxa Peer Review pot ser duta a terme per una organització/unitat competent. Per al propòsit d'aquest Manual, aquesta estructura de suport s'anomenarà "organisme coordinador". Establir aquest organisme està recomanat per a la gestió de xarxes complexes de Peer Review (transnacionals).

L'organisme coordinador pot ser fonamental per a la coordinació i organització de les Peer Reviews. Pot ser una unitat de coordinació establerta per una xarxa d'impartidors VET, la plantilla d'un projecte pilot (finançat públicament) sobre Peer Review o una agència (més o menys) independent de Peer Review establerta per les autoritats docents.

El grau d'influència i l'àmbit de les tasques de l'organisme coordinador poden variar, segons el seu sistema: pot processar sol·licituds procedents de Peers, seleccionar els Peers segons un perfil predefinit, aparellar els impartidors VET amb els Peers adequats, redactar un calendari per a les Revisions, recollir i enviar informació, organitzar formació per a Peers i subministrar assessorament per als impartidors VET al llarg de tot el procés.

"Amics Crítics"

Sinònim de "Peers".

Avaluació formativa

Avaluació formativa¹⁰ és una avaluació continuada que serveix al propòsit de millorar ("formant") l'objecte d'avaluació, que pot ser per exemple una Àrea de Qualitat, una organització sencera, un programa, un projecte, un producte, una intervenció, una política o una persona. En el cas de la Peer Review europea, es du a terme una avaluació formativa en certes àrees o departaments d'impartidors/institucions VET.

El focus principal d'una avaluació formativa és donar suport a millores i el desenvolupament sostenible (mentre que una avaluació sumativa es dirigeix vers l'assegurament i control de la qualitat). Pot usar-se per a intercanviar i compartir informació i proporcionar feedback a la plantilla, els estudiants, els participants i altres persones implicades. En la Peer Review europea, els resultats de la revisió formativa són dirigits principalment a la institució revisada, perquè siguin usats en el desenvolupament de la qualitat interna.

Expert en Avaluació

L'Expert en Avaluació és un Peer amb coneixements i experiència addicionals sobre avaluació. A més de les activitats d'un Peer, donarà suport al Peer Team a l'hora de preparar preguntes d'entrevista per a la Peer Visit, moderarà les sessions de debat intern del Peer Team durant la Visita i també la sessió de validació comunicativa amb representants de l'impartidor VET al final de la Visita. Pot també preparar/ajudar el Peer Coordinator en la redacció de l'Informe Peer Review.

Direcció d'un Impartidor VET

Persona o persones responsables de la direcció de la institució: poden ser els directors, rectors, directors generals, etc., a més de caps de departament i altres directius (p. ex. financers, caps de qualitat, etc.).

Peers

Els Peers són gairebé sempre col·legues d'altres impartidors/institucions VET (professors, directors, assessors, altres treballadors). Són externs, però treballen en un entorn similar i tenen experiència i coneixements professionals específics de l'objecte avaluat. Són independents i "persones d'igual nivell" que les persones l'actuació de les quals està sent revisada.

Els Peers són sovint anomenats també "amics crítics".

¹⁰ Cf. Glossar wirkungsorientierte Evaluation, Univation-Institut für Evaluation Dr. Beywl & Associates GmbH, Köln (2004) and Nancy Van Note Chism: Peer Review d'Ensenyament (1999).

Peer Review

La Peer Review és una forma d'avaluació externa amb l'objectiu de donar suport a la institució docent revisada en els seus esforços d'assegurament de la qualitat i desenvolupament de la qualitat.

Un grup extern d'experts, coneguts com a Peers, és convidat a jutjar la qualitat de diferents camps de la institució, com la qualitat de l'educació i impartició de formació de departaments individuals o de tota l'organització. Durant el procés d'avaluació, els Peers normalment visiten la institució revisada.

Facilitador de la Peer Review

El Facilitador de la Peer Review és la persona responsable de l'organització i el funcionament fluid de la Peer Review a l'impartidor/institució VET. Vigilarà que els Peers siguin seleccionats i convidats en el moment oportú, que l'Autoinforme estigui llest i sigui enviat als Peers, i que la Peer Visit estigui preparada. També serà la principal persona de contacte per als Peers durant tot el procediment Peer Review.

Informe de la Peer Review

L'Informe Peer Review és una documentació escrita del Peer Review. És redactat pels Peers. Normalment el Peer Coordinator, amb l'ajuda de l'Expert en Avaluació, redactarà l'informe basant-se en notes preses pels Peers, debats interns entre els Peers i els resultats de la validació comunicativa. Tots els Peers contribuiran a l'informe i el Peer Team en conjunt és responsable de l'Informe de la Peer Review.

Peer Tandems

Els Peer Tandems són parelles de Peers. Per a totes les activitats referents a la recollida de dades, es recomana que hi hagi presents dos Peers en tot moment. Aquesta és una condició prèvia important per a un procés just i equitatiu ja que, en haver-hi dos Peers implicats, la probabilitat de judicis subjectius i arbitraris pot reduir-se substancialment (principi del control dual). Dues persones també podran ocupar-se de més d'una persona. En la pràctica, això significa que el Peer Team es divideix per parelles -Peer Tandems- i duen a terme diferents activitats al mateix temps, fent així el procés més eficient.

Xarxa Peer Review

Les Peer Reviews són molt sovint dutes a terme en xarxes d'impartidors/institucions VET. Aquesta xarxa pot haver estat establerta per al propòsit d'efectuar Peer Reviews o, alternativament, una xarxa existent pot haver decidit dur a terme Peer Reviews. Les xarxes Peer Review poden homologar un mitjà valuós d'intercanviar bona pràctica i treballar conjuntament en la millora de tot el sector de VET.

Impartidor/Institució de VET

En el Manual Peer Review, el terme "impartidor/institució VET" s'usa per a englobar les institucions que són responsables del desenvolupament i assegurament de la qualitat, principalment a nivell d'escola/col·legi, però també a nivell de la institució que el manté si aquesta és on es coordinen l'assegurament i desenvolupament de la qualitat. En tot el Manual, els termes "impartidor VET" i "institució VET" s'usen com a sinònims.

Qualitat d'Educació i Formació Professional

"Qualitat" és un terme genèric i depenent del context. Pot ser equiparat al compliment d'objectius. En altres paraules, qualitat és la realitat experimentada mesurada contra les expectatives (objectius). Per al procediment de Peer Review europea, s'han definit Àrees de Qualitat importants per a donar una indicació de quina qualitat en educació i formació professional inicial es tracta.

Autoavaluació d'un Impartidor VET

L'autoavaluació és una avaluació efectuada pels impartidors VET mateixos. És un plantejament important per a afavorir l'assegurament de la qualitat i el desenvolupament de la qualitat a un nivell

institucional a tot Europa. Perquè tingui lloc una Peer Review, primer ha d'haver-se efectuat una autoavaluació. Els resultats de l'autoavaluació són una base important per a la Peer Review. Normalment estan documentats en un Autoinforme.

Autoinforme

L'Autoinforme comprèn els resultats de l'autoavaluació de l'impartidor VET duta a terme abans de la Peer Review. És el document bàsic per a la Peer Review.

Avaluació sumativa

L'objectiu de l'avaluació sumativa¹¹ és arribar a conclusions finals referents a la qualitat i utilitat de l'objecte d'avaluació, que poden ser, per exemple, una Àrea de Qualitat, una organització sencera, un programa, un projecte, un producte, una intervenció, una política o una persona. L'avaluació sumativa està dirigida al control de qualitat i responsabilitat externa. Sovint usa informació quantitativa i comparativa per a fer recomanacions sobre possibles accions, com mantenir, ampliar o reduir l'objecte d'avaluació. Les avaluacions sumatives també donen suport també al procés de presa de decisions per autoritats polítiques i organismes de finançament.

Grups d'interès (en VET)

Els grups d'interès en VET són

- estudiants,
- plantilla (directors, professors, assessors i plantilla administrativa),
- empreses (com a col·laboradors de cooperació en la impartició de VET, com col·locadors potencials),
- institucions educatives que condueixen a VET (institucions d'educació obligatòria) o que admeten graduats de VET (sector postsecundari/secundari d'educació),
- pares,
- actors socials,
- autoritats educatives, etc.

La inclusió de diversos grups rellevants de grups d'interès en tot el procés de revisió està altament recomanada. En primer lloc, l'avaluació d'alta qualitat requereix la implicació de grups d'interès en el procés¹². Segon, la importància dels grups d'interès en el desenvolupament i assegurament de la qualitat ha estat repetidament emfatitzada com un aspecte important de la política VET europea i nacional.

Estudiants (de VET)

El terme "estudiants" s'usa per a denominar els participants en l'educació i formació professional inicial. En són sinònims "alumnes" i "aprenents".

Triangulació

A la investigació social, el plantejament d'incloure-hi diferents mètodes i fonts s'anomena triangulació. Usant diferents mètodes i diferents fonts d'informació en la recollida de dades es contribueix a la qualitat de l'avaluació en termes d'objectivitat, fiabilitat i validesa. Sol·licitar diversos punts de vista a diferents grups d'interès durant la Peer Visit permetrà als Peers obtenir una imatge més precisa i completa.

VET

VET és l'acrònim de "**V**ocational **E**ducation and **T**raining" (Educació i Formació Professional).

¹¹ Cf. Glossar wirkungsorientierte Evaluation, Univention-Institut für Evaluation Dr. Beywl & Associates GmbH, Köln (2004) and Nancy Van Note Chism: Peer Review d'Ensenyament (1999).

¹² Cf. les Normes per a l'Avaluació de Programes Docents del Joint Committee on Standards for Educational Evaluation (1994).

XI. Llista de Col·laboradors del Projecte LdV "Peer Review in initial VET"

Àustria

- Österreichisches Institut für Berufsbildungsforschung (*öibf*) – Institut Austríac de Recerca en Formació Professional, Àustria; www.oeibf.at.
- Institut für Höhere Studien (IHS) – Institut d'Estudis Avançats, Àustria, Employment-Qualification-Innovation (EQUI); www.equi.at.
- Höhere Lehranstalt für Tourismus Wien 21 – Escola de Turisme Viena 21, Àustria; www.tourismusschule.at.
- Höhere Technische Lehr- und Versuchsanstalt (HTL) für Textilindustrie und Datenverarbeitung Spengergasse – Escola Tècnica Superior Federal i Institut de Recerca per a la Indústria Tèxtil i IT, Àustria; www.spengergasse.at.

Dinamarca

- Odense Tekniske Skole – Escola Tècnica Odense, Dinamarca; www.ots.dk.
- Dalum Uddannelses Center – Dalum Escola d'Alimentació i Tecnologia (Dinamarca); www.dalumuc.dk.

Finlàndia

- Opetushallitus – Consell Nacional d'Educació Finlandès (FNBE), Finlàndia; www.oph.fi.
- Ravintolakoulu Perho – Escola de Cuina d'Hèlsinki, Finlàndia; www.perho.fi.
- Jyväskylän ammattiopisto, Palvelualojen oppilaitos - Jyväskylä Institut de Càtering, Finlàndia; www.jao.fi.
- Etelä-Karjalan ammattiopisto - Escola Professional del Sud de Carèlia, Finlàndia; www.ekamo.fi.

Alemanya

- Univation: Institut für Evaluation Dr. Beywl & Associates GmbH – Institut per a l'Avaluació Dr. Beywl i Associats GmbH, Alemanya; www.univation.org.

Hongria

- Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar – Universitat de Pécs, Facultat d'Educació per a Adults i Desenvolupament de Recursos Humans, Hongria; www.pte.hu.

Itàlia

- Istituto per lo Sviluppo della Formazione Professionale dei Lavoratori (ISFOL) - Institut per al Desenvolupament de la Formació Professional per als Treballadors, Itàlia; www.isfol.it.
- Federazione Nazionale Centro Nazionale Opere Salesiane - Formazione Aggiornamento Professionale CNOS-FAP, Itàlia; www.cnos-fap.it.
- Istituto Professionale per l'Industria e l'Artigianato - I.P.S.I.A, Itàlia; www.ipsiamonza.it.
- Istituto di Istruzione Superiore "don Milani – Depero" - Institut Professional d'Administració, Turisme i Oci, Serveis Socials i Arts, Itàlia; www.mide.it.
- Centro italiano Opere Femmilili Salesiane - Formazione Professionale CIOFS-FP Puglia (Itàlia); www.ciofsfpuglia.it.

Països Baixos

- ROC Aventus – Centre Professional Regional Aventus, Països Baixos; www.ventus.nl.

Portugal

- Institut de Soldadura e Qualidade – Institut de Soldadura i Qualitat (ISQ), Portugal; www.isq.pt.
- Centro de Formação Profissional para o Comércio e Afins - Centre de Formació Professional per al Comerç (CECOA), Portugal; www.cecoa.pt.

Romania

- Institutul de Stiinte ale Educatiei- Institut de Ciències Educatives ISE, Romania, www.ise.ro.
- Colegiul Tehnic de Posta si Telecomunicatii “Gh. Airinei” – “Gh. Airinei Escola Tècnica de Correus i Telecomunicacions, Romania; www.ptcbuc.8k.com.
- Universitatea Politehnica Bucuresti – Universitat Politècnica de Bucarest (PUB) (Romania); www.pub.ro.

Suïssa

- Erziehungsdirektion des Kantons Bern – Zentralstelle für Lehrerinnen- und Lehrerfortbildung - Directorat Educatiu de Berna, Suïssa; www.erz.be.ch. IPS – “Intensivprojekt Schule”.

Regne Unit (Escòcia)

- Aberdeen College, Escòcia, Regne Unit; www.abcol.ac.uk.

